

ENDÜSTRİYEL İŞLETMELER İÇİN ENERJİ YÖNETMELİKLERİ EL KİTABI

2013 BURSA

BUSİAD
Enerji Uzmanlık
Grubu

BUSİAD
BURSA SANAYİCİLERİ ve
İŞADAMLARI DERNEĞİ

*35
yıl*

ENDÜSTRİYEL İŞLETMELER İÇİN ENERJİ YÖNETMELİKLERİ EL KİTABI

2013 BURSA

BUSİAD
Enerji Uzmanlık
Grubu

BUSİAD
BURSA SANAYİCİLERİ ve
İŞADAMLARI DERNEĞİ

*35
yıl*

BUSİAD
Bursa Sanayicileri ve İşadamları Derneği
Enerji Uzmanlık Grubu
adına,

Hazırlayanlar:

Nizamettin AYPAK
(Grp. Bşk.)
Adnan GÜLBAL
Prof. Dr. Akın Burak ETEMOğLU
Canpolat ÇAKAL
Ercan AYDEMİR
Zeki GÜMÜŞ

Grafik / Baskı:

Rota Barişçi®

Matbaacılık ve Tanıtım Hizmetleri A.Ş.

Barişçi İş Merkezi, Fethiye Mah.
Sanayi Cad. No: 317 16140 Nilüfer, BURSA
Tel: 0224 242 72 00 Faks: 0224 241 91 06
www.rotabarisci.com.tr
info@rotabarisci.com.tr

Bu kitap Bursa Sanayicileri ve İşadamları Derneği
tarafından yayınlanmıştır.

Her hakkı BUSİAD'a aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

ÖNSÖZ

Değerli enerji dostları,

Enerji ülke ekonomimizin ve sanayimizin en önemli ve pahalı girdilerinden biridir. Ülke olarak enerji temininde dışa bağımlılık oranının yüksekliği ve birincil enerji kaynaklarının olumsuz çevresel etkileri, enerjinin etkin ve verimli kullanılmasını gerektirmektedir. Bu konularda çalışmalar yaparak endüstriye katkıda bulunmak ve farkındalık yaratmak için BUSİAD enerji uzmanlık grubu kurulmuştur.

Enerji piyasasının liberalleşmesine bağlı olarak enerji mevzuatının sürekli değişiyor olması takibi ve anlaşılmasında sıkıntılar yaratabilmektedir. Bu engelleyici faktörü ortadan kaldırmak için ilgili mevzuat sadeleştirilerek ve güncel örnekler eklenerek grubun faaliyetlerinden biri olarak bu el kitabı hazırlanmıştır.

BUSİAD enerji uzmanlık grubu olarak, “Endüstriyel işletmeler için enerji Mevzuatı el kitabının” siz enerji dostlarına faydalı olması dileklerimizle...

BUSİAD Enerji Uzmanlık Grubu

İÇİNDEKİLER

ENERJİ KAYNAKLARININ VE ENERJİNİN KULLANIMINDA VERİMLİLİĞİN ARTTIRILMASINA DAİR YÖNETMELİK.....	3
BİNALARDA ENERJİ PERFORMANSI YÖNETMELİĞİ.....	19
KOSGEB DESTEK PROGRAMLARI YÖNETMELİĞİ.....	26
ELEKTRİK PİYASASI TARİFELEER YÖNETMELİĞİ.....	29
SIVI VE GAZ YAKITLI YENİ SICAK SU KAZANLARININ VERİMLİLİK GEREKLERİNE DAİR YÖNETMELİK.....	58

Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Arttırılmasına Dair Yönetmelik

Bu yönetmeliğin son şekli 27.10.2011 Tarihinde yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliğin amacı; enerjinin etkin kullanılması, enerji israfının önlenmesi, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesi ve çevrenin korunması için enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Yönetmelik kapsamında;

- enerji verimliliğine yönelik hizmetler ile çalışmaların yönlendirilmesi ve yaygınlaştırılmasında üniversitelerin, meslek odalarının ve enerji verimliliği danışmanlık şirketlerinin yetkilendirilmesine,
- enerji yönetimi uygulamalarına,
- enerji yöneticileri ile enerji yönetim birimlerinin görev ve sorumluluklarına,

- enerji verimliliği ile ilgili eğitim ve sertifikalandırma faaliyetlerine,
- etüt ve projelere, projelerin desteklenmesine ve gönüllü anlaşma uygulamalarına,
- talep tarafı yönetimine,
- elektrik enerjisi üretiminde, iletiminde, dağıtımında ve tüketiminde enerji verimliliğinin artırılmasına,
- termik santrallerin atık ısılarından yararlanılmasına, açık alan aydınlatmalarına, alternatif yakıt kullanımının özendirilmesine ve
- idari yaptırımlara ilişkin usul ve esaslar bulunmaktadır.

Yine bu yönetmelik ile Enerji Verimliliği “Binalarda yaşam standardı ve hizmet kalitesinin, endüstriyel işletmelerde ise üretim kalitesi ve miktarının düşüşüne yol açmadan birim hizmet veya ürün miktarı başına enerji tüketiminin azaltılması” olarak tanımlanmış ve aşağıdaki kavramlar enerji yönetim konseptine ilave edilmiştir;

Enerji yöneticisi: Kanun kapsamına giren endüstriyel işletmelerde veya binalarda enerji yönetimi ile ilgili faaliyetlerin yerine getirilmesinden yönetim adına sorumlu, enerji yöneticisi sertifikasına sahip kişi,

Enerji verimliliği danışmanlık şirketi: Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü veya yetkilendirilmiş kurumlar ile yaptıkları yetkilendirme anlaşması çerçevesinde, enerji verimliliği hizmetlerini yürütmek üzere yetki belgesi verilen mühendislik şirketleri.

Enerji Yönetimi: Enerji yönetimi kapsamındaki faaliyetler aşağıdaki şekilde tarif edilmiştir;

- Enerji yönetimi konusunda hedef ve öncelikleri tanımlama

layan bir enerji politikasının oluşturulması; enerji yöneticisinin veya enerji yönetim biriminin hiyerarşik yapı içindeki yerinin, görev, yetki ve sorumluluklarının tanımlanması; bunları yazılı kurallar halinde yayımlamak suretiyle tüm çalışanların ve enerji yönetimi faaliyetleri ile ilgili kişilerin bunlardan haberdar edilmesi,

- Tüketim alışkanlıklarının iyileştirilmesine, gereksiz ve bilinçsiz kullanımın önlenmesine yönelik önlemlerin ve prosedürlerin belirlenmesi, tanıtımının yapılması ve çalışanların bilgi ve bilinç düzeyini artırıcı eğitim programları düzenlenmesi,
- Enerji tüketen sistemler, süreçler veya ekipmanlar üzerinde yapılabilecek tadilatların belirlenmesi ve uygulanması,
- Enerji etütlerin yapılması, projelerin hazırlanması ve uygulanması,
- Enerji tüketen ekipmanların verimliliklerinin izlenmesi, bakım ve kalibrasyonlarının zamanında yapılması,
- Yönetime sunulmak üzere, enerji ihtiyaçlarının ve verimlilik artırıcı uygulamaların planlarının, bütçe ihtiyaçlarının, fayda ve maliyet analizlerinin hazırlanması,
- Enerji tüketiminin ve maliyetlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve periyodik raporlar üretilmesi,
- Enerji tüketimlerini izlemek için ihtiyaç duyulan sayaç ve ölçüm cihazlarının temin edilmesi, montajı ve kalibrasyonlarının zamanında yapılması,
- Özgül enerji tüketiminin, mal veya hizmet üretimi ile enerji tüketimi ilişkisinin, enerji maliyetlerinin, işletmenin enerji yoğunluğunun izlenmesi ve bunları iyileştirici önerilerin hazırlanması,

- Enerji kompozisyonunun değiştirilmesi ve alternatif yakıt kullanımı ile ilgili imkanların araştırılması, çevrenin korunmasına, çevreye zararlı salımların azaltılmasına ve sınır değerlerin aşılmamasına yönelik önlemlerin hazırlanarak bunların uygulanması,
- Enerji ikmal kesintisi durumunda uygulanmak üzere petrol ve doğal gaz kullanımını azaltmaya yönelik alternatif planların hazırlanması,
- Enerji kullanımına ve enerji yönetimi konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yıllık bilgilerin her yıl Mart ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe gönderilmesi,
- Toplam ve birim ürün veya fayda başına karbondioksit salımlarının ve enerji verimliliği tedbirleri ile azaltılabilecek salım miktarlarının belirlenmesi.

Yönetim Sisteminin TS ISO 50001 Enerji Yönetim Sistem Standartlarına uygun olarak kurulması ve uygunluk belgesinin alınması istenmektedir.

Enerji Yöneticisi Görevlendirilmesi ve Enerji Yönetim Birimi Kurulması:

- Yıllık toplam enerji tüketimi 1.000 TEP (ton eşdeğer petrol) ve üzeri olan endüstriyel işletmelerde, enerji yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesini temin etmek üzere, her bir endüstriyel işletmesindeki çalışanları arasından enerji yöneticisi sertifikasına sahip birisini enerji yöneticisi olarak görevlendirmesi gerekmektedir. (Basit bir kural olarak ayrı ayrı aylık elektrik faturası 200.000 TL veya doğalgaz faturası 75.000 TL st olan işletmeler bu sınıra girmektedirler)
- Kamu kesimi dışında kalan ve yıllık toplam enerji tke-

timleri 50.000 TEP ve üzeri olan endüstriyel işletmelerde enerji yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesini temin etmek üzere, enerji yönetim birimi kurulur. Organizasyonlarında toplam kalite çalışmalarından sorumlu olan ve bünyesinde enerji yöneticisinin de görev aldığı kalite yönetim birimi bulunan endüstriyel işletmeler bu birimlerini enerji yönetim birimi olarak da görevlendirebilir. (Basit kural olarak bu seviye için aylık elektrik faturasının 10.000.000 TL veya doğalgaz faturasının 3.750.00 TL üzerinde olması gerekmektedir.)

- Toplam inşaat alanı en az 20.000 metrekare veya yıllık toplam enerji tüketimi 500 TEP ve üzeri olan (Aylık elektrik faturası 100.000 TL veya doğalgaz faturası 35.000 TL veya üzeri) ticari binaları ve hizmet binaları enerji yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesini temin etmek üzere, binalarındaki çalışanları arasından enerji yöneticisi sertifikasına sahip birisini enerji yöneticisi olarak görevlendirir. Çalışanları arasından görevlendirmenin mümkün olmadığı hallerde, enerji yöneticileri veya şirketler ile sözleşme yapılmak suretiyle hizmet alınır. Bu şekilde enerji yöneticisi sertifikası sahibi bir kişi tarafından verilebilecek hizmet, üç bina ile sınırlıdır. Birden fazla bağımsız binanın enerji ihtiyacının aynı merkezden temin edilmesi halinde, bağımsız binaların ayrı ayrı toplam inşaat alanlarının toplamı, toplam inşaat alanı olarak kabul edilir.
- Yıllık toplam enerji tüketimi 1.000 TEP'ten az olan endüstriyel işletmeler, eğer Organize Sanayi Bölge sınırları içerisinde yer almaları durumunda enerji yönetimi uygulamalarının yerine getirilmesi konusunda OSB'ler tarafından kurulacak Enerji Biriminden yardım alabilirler.
- Görevlendirilen enerji yöneticilerinin kimlik, özgeçmiş,

adres ve iletişim bilgileri Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğüne bildirilir. Enerji yöneticisi değişikliklerinde, görevde bulunanın ayrılmasını takip eden altmış takvim günü içinde yeni enerji yöneticisi görevlendirilerek bildirilir.

Enerji Tüketim Değeri Belirlenmesi: Yıl içinde tüketilen her bir yakıt türü ve elektrik enerjisi miktarı aşağıda verilmiş olan listede tanımlanan katsayılarla çarpılmak suretiyle TEP'e çevrilir. Bütün yakıt türleri ve elektrik enerjisi için bulunan TEP değerleri toplanmak suretiyle yıllık toplam enerji tüketimi hesaplanır.

Enerji Kaynaklarının Alt Isıl Değerleri ve Petrol Eşdeğerine Çevrim Katsayıları

Miktar	Enerji Kaynağı	Yoğunluk	Alt Isıl Değer	Birim	TEP Çevrim Katsayısı
1 ton	Taşkömürü		6.100.000	kCal	0.610
1 ton	Kok Kömürü		7.200.000	kCal	0.720
1 ton	Briket		5.000000	kCal	0.500
1 ton	Linyit teshin ve sanayi		3.000.000	kCal	0.300
1 ton	Linyit santral		2.000.000	kCal	0.200
1 ton	Elbistan Linyiti		1.100.000	kCal	0.110
1 ton	Petro Kok		7.600.000	kCal	0.760
1 ton	Prina		4.300.000	kCal	0.430
1 ton	Talaş		3.000.000	kCal	0.300
1 ton	Kabuk		2.250.000	kCal	0.225
1 ton	Grafit		8.000.000	kCal	0.800

1	ton	Kok tozu		6.000.000	kCal	0.600
1	ton	Maden		5.500.000	kCal	0.550
1	ton	Elbistan Linyiti		1.100.000	kCal	0.110
1	ton	Asfaltit		4.300.000	kCal	0.430
1	ton	Odun		3.000.000	kCal	0.300
1	ton	Hayvan ve Bitki Artığı		2.300.000	kCal	0.230
1	ton	Ham Petrol		10.500.000	kCal	1.050
1	ton	Fuel Oil No: 4		9.600.000	kCal	0.960
1	ton	Fuel Oil No: 5	0.920 Kg/lt	10.025.000	kCal	1.003
1	ton	Fuel Oil No: 6	0.940 Kg/lt	9.860.000	kCal	0.986
1	ton	Motorin	0.830 Kg/lt	10.200.000	kCal	1.020
1	ton	Benzin	0.735 Kg/lt	10.400.000	kCal	1.040
1	ton	Gazyağı	0.780 Kg/lt	8.290.000	kCal	0.829
1	ton	Siyah Likör		3.000.000	kCal	0.300
1	ton	Nafta		10.400.000	kCal	1.040
bin	m ³	Doğal Gaz	0.670 Kg/m ³	8.250.000	kCal	0.825
1	ton	Kok Gazı		8.220.000	kCal	0.820
bin	m ³	Kok Gazı	0.490 Kg/m ³	4.028.000	kCal	0.403
1	ton	Yüksek Fırın Gazı		535.000	kCal	0.054
bin	m ³	Yüksek Fırın Gazı	1.290 Kg/m ³	690.000	kCal	0.069
bin	m ³	Çelikhane Gazı		1.500.000	kCal	0,150
bin	m ³	Rafineri Gazı		8.783.000	kCal	0.878
bin	m ³	Asetilen		14.230.000	kCal	1.423
bin	m ³	Propan		10.200.000	kCal	1.020

1	ton	LPG		10.900.000	kCal	1.090
bin	m ³	LPG	2.477 Kg/m ³	27.000.000	kCal	2.700
bin	Kwh	Elektrik		860.000	kCal	0.086
bin	Kwh	Hidrolik		860.000	kCal	0.086
bin	Kwh	Jeotermal		860.000	kCal	0.860

Enerji Verimliliğini Arttırıcı Önlemler: Yıllık toplam enerji tüketimi 5.000 TEP ve üzeri (Elektrik faturası aylık 1.000.000 TL veya doğalgaz faturası 375.000 TL veya üzeri) olan endüstriyel işletmeler ile toplam inşaat alanı 20.000 metrekarenin üzerinde olan hizmet sektöründe faaliyet gösteren binalarda etüt yapılar veya Enerji Verimliliği Danışma Şirketlerine yaptırılır. Bu etütler her dört yılda bir yenilenir. Etüt raporlarının ve belirlenen önlemlere ilişkin uygulama planlarının birer sureti Genel Müdürlüğe gönderilir.

Mevcut tesislerin işletilmesinde, yeni tesislerin kurulmasında, kapasite artırımı ve modernizasyon çalışmalarında, etüt ve projelerde aşağıdaki önlemler öncelikle dikkate alınır;

- Yakma sistemlerinde yanma kontrolü ve optimizasyonu ile yakıtların verimli yakılması,
- Isıtma, soğutma, iklimlendirme ve ısı transferinde en yüksek verimin elde edilmesi,
- Sıcak ve soğuk yüzeylerde ısı yalıtımının standartlara uygun olarak yapılması, ısı üreten, dağıtan ve kullanan tüm ünitelerin yalıtılarak istenmeyen ısı kayıplarının veya kazançlarının en aza indirilmesi,
- Atık ısı geri kazanımı,
- Isının işe dönüştürülmesinde verimliliğin arttırılması,
- Elektrik tüketiminde kayıpların önlenmesi,

- Elektrik enerjisinin mekanik enerjiye veya ısıya dönüşümünde verimliliğin artırılması,
- Otomatik kontrol uygulamaları ile insan faktörünün en aza indirilmesi,
- Kesintisiz enerji arzı sağlayacak girdilerin seçimine dikkat edilmesi,
- Makinaların enerji verimliliği yüksek olan teknolojiler arasından, standardizasyon ve kalite güvenlik sisteminin gereklerine dikkat edilerek seçilmesi,
- İstenmeyen ısı kayıpları veya ısı kazançları en alt düzeyde olacak şekilde projelendirilmesi ve uygulamanın projeye uygun olarak gerçekleştirilmesinin sağlanması,
- İnşaat ve montaj aşamasında enerji verimliliği ile ilgili ölçüm cihazlarının temin ve monte edilmesi,
- Yenilenebilir enerji, ısı pompası ve kojenerasyon uygulamalarının analiz edilmesi,
- Aydınlatmada yüksek verimli armatür ve lambaların, elektronik balastların, aydınlatma kontrol sistemlerinin kullanılması ve gün ışığından daha fazla yararlanılması,
- Enerji tüketen veya dönüştüren ekipmanlar için ilgili mevzuat kapsamında tanımlanan asgari verimlilik kriterlerinin sağlanması,
- Doğramalarda düşük yayımlı ısı kontrol kaplamalı çift cam sistemlerinin kullanılması.

Enerji Yöneticisi yetiştirilmesi: Enerji yöneticisi eğitimlerine mühendislik alanında veya teknik eğitim fakültelerinin makine, elektrik veya elektrik-elektronik bölümlerinde en az lisans düzeyinde eğitim almış kişiler kabul edilir.

Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü, yetkilendirilmiş kurumlar ve Enerji Verimliliği Şirketleri tarafından, yönetmelikte tanımlanan müfredat konularından teorik olarak verileceği belirtilen konuları içerecek şekilde oluşturulan eğitim programı çerçevesinde, dersliklerde sınıf eğitimleri ve/veya internet üzerinden uzaktan eğitimler düzenlenir.

Uygulamalı eğitimlerde en az otuz beş ders saati devam etme zorunluluğu vardır.

Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü tarafından yapılan merkezi sınavda başarılı olanlara, enerji yöneticisi sertifikası verilir.

Endüstriyel İşletmelerde Verimlilik Artırıcı Projelerin Desteklenmesi:

Katma Değer Vergisi hariç, toplam bedeli en fazla bir milyon Türk Lirası ve geri ödeme süresi beş yıldan az olan projeler, Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü tarafından en fazla % 30 oranında geri ödemesiz olarak desteklenebilmektedir.

Başvurular: Projelerin desteklenmesini isteyen endüstriyel işletmeler, yönetmelik esaslarına uygun olarak Enerji Verimliliği Şirketlerine hazırlattıkları projelerini her yıl Ocak ayı içinde Genel Müdürlüğe sunar. Genel Müdürlük, internet sayfası üzerinden ilan etmek suretiyle, başvuru almayabileceği gibi başvuru dönemini erteleyebilir, uzatabilir veya birden fazla dönemde başvuru alabilir.

Proje başvurusu yapılabilmesi için;

- Başvuru tarihi itibarıyla, endüstriyel işletmenin Genel Müdürlüğün veri tabanında kayıtlı olması ve bir önceki

yılın enerji bilgilerini Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğüne yollamış olması ve

- TS ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı belgesine sahip olunması

Gerekmektedir.

Ön incelemede projenin, Genel Müdürlük tarafından tebliğ olarak yayımlanan usul ve esaslara uygun şekilde hazırlanmadığının tespit edilmesi halinde, Genel Müdürlük tarafından yapılan bildirim tarihinden itibaren endüstriyel işletme söz konusu eksiklikleri otuz takvim günü içinde giderir. Bu süre zarfında eksiklikleri giderilmeyen projeler değerlendirmeye alınmaz.

Değerlendirme: Komisyonda ön kabul gören projeler, Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü tarafından, Projede yer alan ölçüm metotları, ölçüm aletleri, hesap metotları, formülleri, hesaplarda ölçüm sonuçları dışında kullanılan verileri Genel Müdürlük tebliği usul ve esaslara uygunluğu kontrol edilir. Uygun olmayan bileşenler değerlendirmeye alınmaz.

Yerinde inceleme raporu kapsamında yerinde yapılan ölçüm sonuçları projedeki değerlerinden farklı olan proje bileşenleri başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir. Yerinde ölçüm sonuçlarını, bu bildirim tarihinden itibaren on iş günü içinde Genel Müdürlük tarafından tebliğ olarak yayımlanan usul ve esaslara uygun şekilde projesine yansıtan başvuru sahibinin bu bildirim kapsamındaki proje bileşenleri değerlendirmeye dahil edilir.

Desteklenme kararı verilen projeler, Kurulun onay tarihinden itibaren beş iş günü içinde sahibine yazılı olarak bildirilir ve Genel Müdürlüğün internet sayfası (www.eie.gov.tr) üzerinden ilan edilir. Genel Müdürlüğün yazılı bildirimini takip eden yedinci gün tebliğ tarihi olarak kabul edilir. Başvuru sahipleri tebliğ tarihin-

den itibaren en geç on iş günü içinde Genel Müdürlüğe sözleşme yapmak üzere başvurur. Süresi içinde yapılmayan başvurular kabul edilmez.

Desteklerin Uygulanması: Sözleşme tarihinden itibaren iki yıl içinde sözleşme kapsamındaki projeyi uyguladığını Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildiren endüstriyel işletmede, bildirim tarihini takip eden altmış iş günü içinde, Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş tüzel kişilerin temsilcilerinin katılımı ile yerinde inceleme yapılır. Söz konusu yerinde inceleme kapsamında, uygulamanın projesine uygunluğu kontrol edilir. Projesine uygun yapıldığı görülen bileşenler için projede öngörülen tasarrufların sağlanıp sağlanmadığının belirlenmesine yönelik ölçümler yapılır. Uygulama ile ilgili bilgileri, yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış faturaları, ölçüm ve hesaplamaları içine alan uygulama raporu proje sahibi endüstriyel işletme tarafından hazırlanır ve Genel Müdürlüğe sunulur. Yerinde inceleme için gerekli koşulları sağlamayan işletmelere destek uygulanmaz.

Uygulama raporu Genel Müdürlük tarafından incelenir. Uygulama raporunda yer alan hesaplamalarda herhangi bir uygunsuzluk tespit edilmesi halinde, bu uygunsuzluklar proje sahibi endüstriyel işletmeye yazılı olarak bildirilir. Uygunsuzluklar bildirimini takip eden on takvim günü içinde giderilir. Uygunsuzlukları gidermeyen endüstriyel işletmeye destek ödemesi yapılmaz.

Cari yıl içinde yapılacak destek ödemelerinde önceki yıllarda tamamlanan projelerin destek bedelleri öncelikle ödenir. Mevcut ödeneğin yetersiz olması halinde, mevcut ödeneğin projelere uygulanacak toplam destek miktarına oranı nispetinde ödeme yapılır. Bu şekilde yapılan ödemelere ilişkin herhangi bir hak ve faiz talebinde bulunulamaz.

Genel Müdürlüğe desteklenmesi için sunulan projelerde, proje

hazırlanması ile hizmetin başvuru sahibi endüstriyel işletmenin faaliyette bulunduğu alt sektörün uzmanı olan Enerji Verimliliği Şirketinden alınması halinde, hizmet bedeli destek kapsamına dahil edilir.

Uygulanacak destek miktarının hesaplanmasında yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış fatura bilgileri esas alınır.

Gönüllü Anlaşmalar:

Herhangi bir endüstriyel işletmesi için üç yıl içerisinde enerji yoğunluğunu ortalama olarak en az yüzde on oranında azaltmayı taahhüt ederek Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğüyle anlaşma yapılabilir.

Genel Müdürlük ile gönüllü anlaşma yapmak isteyen tüzel kişiler, Genel Müdürlüğün internet sayfasında yayınlanan başvuru formu ile birlikte her yıl Ekim ayında başvurur.

Aşağıdaki şartları sağlamayan endüstriyel işletmelerin başvuruları reddedilir.

- Başvuru tarihi itibarıyla, endüstriyel işletmenin Genel Müdürlüğün veri tabanında kayıtlı olması ve bir önceki yılın enerji bilgilerini Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğüne yollamış olması ve
- TS ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı belgesine sahip olunması

Genel Müdürlük ile daha önce yaptığı gönüllü anlaşma kapsamında taahhütlerini yerine getirmiş olmasına rağmen daha sonraki yıllarda daha önce gönüllü anlaşma yaptığı endüstriyel işletmesinde enerji yoğunluklarını artırmış olan tüzel kişilerin başvuruları değerlendirmeye alınmaz.

Mücbir sebep hallerinin oluşması dışında, Genel Müdürlük ile

yaptığı gönüllü anlaşma kapsamında taahhütlerini yerine getirmeyenlerin başvuruları beş yıl süre ile değerlendirmeye alınmaz.

Genel Müdürlüğe başvuran tüzel kişiler başvuru formunda istenen bilgilerden değerlendirme komisyonu tarafından belirlenen eksiklikleri gidermekle ve komisyonun yerinde yapacağı incelemeler için gerekli şartları sağlamakla yükümlüdür.

Gönüllü anlaşma yapılacak endüstriyel işletmeler toplam puanlara göre yapılan sıralamaya göre en yüksek puandan başlamak suretiyle Kurul kararı ile belirlenir. Öncelik enerji yoğunluğu (Bir birim ekonomik değer üretebilmek için tüketilen enerji miktarı) yüksek işletmelerdedir.

Gönüllü anlaşma yapılması ve izleme: Kurul onayını takiben, Genel Müdürlük ile endüstriyel işletmeler arasında yapılan gönüllü anlaşmalar, Genel Müdürlük tarafından tebliğ olarak yayımlanan formata uygun olarak ve aşağıdaki esaslar doğrultusunda düzenlenir ve izlenir.

Gönüllü anlaşmaya konu olan endüstriyel işletmenin enerji yoğunluğu Genel Müdürlük tarafından izlenir. Gönüllü anlaşmaya taraf olan tüzel kişiler izleme için Genel Müdürlüğün ihtiyaç duyacağı bilgileri vermekle yükümlüdür. Genel Müdürlük ve onun adına hareket eden görevlileri bu bilgileri gizli tutmakla yükümlüdür.

Gönüllü anlaşmalarda aşağıdaki mücbir sebep halleri dikkate alınır:

- Doğal afetler ve salgın hastalıklar,
- Savaş, nükleer ve kimyasal serpintiler, seferberlik halleri, halk ayaklanmaları, saldırı, terör hareketleri ve sabotajlar,
- Grev, lokavt veya diğer memur ve işçi hareketleri,

- Genel ekonomik kriz,
- Gönüllü anlaşmalarda belirtilen özel mücbir sebep hal-leri.

Mücbir sebep halinin üç aydan fazla devam etmesi halinde gönüllü anlaşma sona erdirilir.

Gönüllü anlaşmalar kapsamında desteklerin uygulanması:

Gönüllü anlaşma yapan ve taahhüdünü yerine getiren tüzel kişilerin ilgili endüstriyel işletmesinin anlaşmanın yapıldığı yıla ait enerji giderinin % 20 si, 200.000 TL'yi geçmemek kaydıyla Genel Müdürlük bütçesinden karşılanır.

Uygulanacak desteğin ödeme planı gönüllü anlaşma dönemi sonunda Genel Müdürlük ödenekleri ile sınırlı kalmak kaydıyla Genel Müdürlük tarafından belirlenir. Geçmiş yıldan kalan desteklerin ödenmesine öncelik verilmek suretiyle, cari yıla ait toplam kullanılabilir ödeneğin o yıla ait toplam destek miktarına oranı nispetinde ödeme yapılır. Bu şekilde yapılacak ödemeler ve ödemelerdeki gecikmeler için herhangi bir hak veya faiz talebinde bulunulamaz.

Ödemenin yapılmasında anlaşmanın yapıldığı yıla ait ve yeminli mali müşavir, defterdarlık, vergi müdürlüğü gibi kurum veya kuruluşlar tarafından onaylanmış olan enerji giderlerine ait faturalar ve ödeme belgeleri esas alınır.

Gönüllü anlaşma yapılan endüstriyel işletmeler ile enerji yoğunluklarını azaltan ve artıran endüstriyel işletmelere ilişkin bilgiler Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden yayınlanır.

Bilgi verme yükümlülüğü: Kamu kurum ve kuruluşlarının ve

ticaret ve sanayi odası, ticaret odası veya sanayi odasına bağılı olarak faaliyet gösteren, her türlü mal üretimi yapan işletmeler ile yataklı konaklama ve sağlık tesisi, okul, alışveriş merkezi, yönetim hizmetleri amacıyla kullanılan ticari ve hizmet binalarının yönetimleri, her beş yılda bir, son üç yıla ait yıllık toplam enerji tüketim değerlerini, Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğüne gönderir.

Genel Müdürlük tarafından yapılan tespitlere göre enerji yöneticisi görevlendirmekle yükümlü bulunan endüstriyel işletmelerin ve binaların yönetimleri, enerji tüketimine ve enerji yönetimi uygulamalarına ilişkin bilgilerini, Genel Müdürlüğün internet sayfasında yayınlanan formata uygun olarak, her yıl Mart ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe bildirir.

Bu bilgilerin doğruluğunun tespiti amacıyla Genel Müdürlüğün yerinde yapacağı denetleme ve incelemeler için talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi vermek ve gereken şartları sağlamak zorunludur.

İdari Yaptırımlar: Genel Müdürlük tarafından yapılan tespit ve/veya denetimler sonucu gerçek veya tüzel kişilere aşağıdaki yaptırımlar uygulanır;

Ceza Konusu	2012 Uygulaması	2013 Uygulaması
Genel Müdürlüğe istenen bilgilerin yanlış verilmesi	14.569	15.705
Bilgilerin verilmemesi ve inceleme imkanının sağlanmaması	72.855	78.537
Enerji yöneticisi görevlendirilmemesi	29.140	31.412

Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği

Bu yönetmelik 05.12.2008 Tarihinde yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin amacı mevcut ve yeni yapılacak binaların, yönetmelik ile tarif edilen asgari enerji verimliliği standartlarında yapılmasını veya önemli tadilatların uygun şekilde düzenlenmesini sağlamaktır.

Yönetmelik aşağıda belirtilen binaları kapsamaktadır;

- Konutlar
- Ofisler
- Eğitim binaları
- Sağlık binaları
- Oteller
- Alışveriş ve Ticaret Merkezleri

Aşağıda belirtilen tipteki binalar ise yönetmelik kapsamı dışındadır;

- Sanayi alanlarında üretim faaliyeti yürüten binalar,
- Kullanım ömrü 2 yıldan az olan binalar,
- Toplam kullanım alanı 50 m²'nin altında olan binalar,
- Isıtma ve soğutmasına ihtiyaç duyulmayan depo, ardiye, atölye vb. binalar.

Yeni bina tasarımında, mevcut binaların proje değişikliği gerektiren önemli tadilat projelerinde, mekanik ve elektrik tesisat değişikliklerinde binanın özelliklerine göre bu yönetmelikte öngörülen esaslar göz önüne alınır;

- Binanın mimari, mekanik ve elektrik projeleri, diğer yasal düzenlemeler yanında, enerji ekonomisi bakımından bu yönetmelikte öngörülen şartlara uygun değil ise, ilgili idare tarafından yapı ruhsatı verilmez.
- Bu yönetmelik esaslarına uygun projesine göre uygulama yapılmadığının tespiti halinde, tespit edilen eksiklikler giderilinceye kadar binaya, ilgili idare tarafından yapı kullanım belgesi verilmez.
- Mevcut binaların, dış cephe duvarlarında ısı yalıtımı, ısıtma sisteminde kazan değişikliği, ferdi ve merkezi ısıtma sistemleri arasında dönüşüm yapılması, merkezi soğutma sistemi kurulması, kojenerasyon sistemi kurulması veya yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretilmesi ile ilgili konularda tadilat yapılması halinde, bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda uygulama projesi hazırlanır ve yapı kullanım izni veren ilgili idare tarafından onaylanır ve uygulanması sağlanır.

Isı Yalıtımı: Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca TS 825 standardında belirtilen hesap metoduna göre, yetkili makina mühendisi tarafından hazırlanan “ısı yalıtımı projesi” imara ilişkin mevzuat gereğince yapı ruhsatı verilmesi safhasında tesisat projesi ile birlikte ilgili idarelerce istenir.

Isıtma Sistemleri: Sistemlerin projelendirilmesinde aşağıdaki konular esas alınır;

- Yeni binalarda; yapı ruhsatına esas olan toplam kullanım alanının 2.000 m² ve üstünde olması halinde merkezi ısıtma sistemi yapılır.
- Kullanım alanı 250 m² ve üstünde olan bireysel ısıtma sistemine sahip gaz yakıt kullanılan binalarda bağımsız bölümlerde veya müstakil binalarda; yoğunlaşmalı tip ısıtıcı cihazlar veya entegre ekonomizerli cihazlar kullanılır.
- Merkezi ısıtma sistemine sahip binalarda, merkezi veya lokal ısı veya sıcaklık kontrol cihazları ile ısınma maliyetlerinin ısı kullanım miktarına bağlı olarak paylaşımını sağlayan sistemler kullanılır.
- Sıvı, gaz ve katı yakıtlı merkezi ısıtma sistemlerinde her işletme döneminin başlangıcında ve yılda en az bir kez olmak üzere baca gazı analizi ve sistem bakımı yaptırılır. Sistem performansını da ihtiva eden bir rapor hazırlanarak gerektiğinde ilgili mercilere sunulmak üzere saklanır.
- Merkezi ısıtma sistemine sahip binalarda ısıtılan mahallerin iç ortam sıcaklığı 15°C'nin altına düşmeyecek şekilde tedbir alınır.

Soğutma Sistemleri: Soğutma ihtiyacı 250 kW'dan (1.700.000 btu – yak. 70 ad. En büyük boy duvar tipi split klima) büyük olan konut dışı binalarda merkezi soğutma sistemi tasarımları yapılır.

Sıcak Su Sistemi: Yapı ruhsatına esas olan kullanım alanı 2000 m²'nin üzerindeki oteller, hastaneler, yurtlar gibi konaklama amaçlı konut harici binalar ile spor merkezlerinde merkezi sıhhi sıcak su sisteminin planlanması şarttır.

Otomasyon Sistemleri: 10.000 m²'nin üzerinde olan ve merkezi ısıtma, soğutma, iklimlendirme sistemi ve aydınlatma sistemleri birlikte bulunan binalarda bilgisayar kontrollü bina otomasyon sistemi tesis edilir.

Aydınlatma: Binalarda elektrik enerjisinin verimli kullanılması amacıyla;

- Özel durumlar olmadıkça akkor flamanlı lambaların kullanılmaması, renk sıcaklığının önemli olmadığı durumlarda A ve B sınıfı elektronik balastlı tüp biçimli flüoresan, kompakt tip flüoresan veya sodyum buharlı lambaların tercih edilmesi,
- Yapılabilirliği uygun olan mekânlarda, hareket, ısı veya ışık duyarlı ekipmanların kullanılması, özellikle merdiven boşluklarında ve çalışma ortamlarında bulunan tuvalet, lavabo, koridor gibi mekânlarda sensörlü lambaların kullanılması ve gereksiz kullanımların önüne geçilmesi gerekir.

Bina Enerji İşletmesi: Binanın enerji kullanan sistemlerinin işletmecisi, Bakanlık tarafından belirlenecek usul ve esaslara göre ilgili meslek odaları tarafından düzenlenecek olan eğitimlere katılarak belge alır.

Denetim: Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra yapı ruhsatı alınan binalara yönelik olarak, yapı kullanma izin belgesi verilmesinden sonra Bakanlık tarafından yapılan veya yaptırılan denetimlerde enerji kimlik belgesinin gerçeğe aykırı düzenlendiğinin veya binanın enerji tüketimi bakımından düzenlenen belgeye uygun olmadığı tespit edilmesi halinde, bina, en geç bir yıl içinde projesine ve yapı kullanma izin belgesi verilmesine esas olan enerji kimlik belgesindeki özellikleri sağlayacak hale getirilir. Bu konuda, binayı inşa eden veya ettiren gerçek veya tüzel kişi sorumludur.

Ticari Binalar ve Hizmet Binaları: Toplam inşaat alanı en az 20.000m² veya yıllık toplam enerji tüketimi 500 TEP (5.800.000 Kwh) ve üzeri olanlar; kendi çalışanları arasından veya serbest çalışan enerji yöneticilerinden veya EVD şirketlerinden enerji yöneticisi hizmeti almak zorundadır.

Bina Enerji kimlik Belgesi: Enerji Kimlik Belgesi düzenlenirken Bakanlık tarafından tebliğ ile yayımlanan hesaplama yöntemi kullanılır.

- Enerji Kimlik Belgesi düzenleme tarihinden itibaren 10 yıl süre ile geçerlidir.
- Enerji Kimlik Belgesi, enerji kimlik belgesi vermeye yetkili kuruluş tarafından hazırlanır ve ilgili idarece onaylanır. Bu belge, yeni binalar için yapı kullanma izin belge-

sinin ayrılmaz bir parçasıdır.

- Enerji Kimlik Belgesinin bir nüshası bina sahibi, yöneticisi, yönetim kurulu ve/veya enerji yöneticisince muhafaza edilir, bir nüshası da bina girişinde rahatlıkla görülebilecek bir yerde asılı bulundurulur.
- Enerji Kimlik Belgesi, binanın yıllık birincil enerji ihtiyacının değişmesine yönelik herhangi bir uygulama yapılması halinde, bu Yönetmeliğe uygun olacak şekilde bir yıl içinde yenilenir.
- Binalar veya bağımsız bölümlere ilişkin alım, satım ve kiraya verme ile ilgili iş ve işlemlerde enerji kimlik belgesi düzenlenmiş olması şartı aranır. Binanın veya bağımsız bölümün satılması veya kiraya verilmesi safhasında, mal sahibi enerji kimlik belgesinin bir suretini alıcıya veya kiracıya verir.

Bina Enerji Performans Sınıflandırması: Referans bir bina tarif edilmiş ve bu binanın Ep (Enerji Performans) değeri 100 olarak belirlenmiş ve D enerji sınıfının üst sınırı olarak kabul edilmiştir.

Enerji Sınıfı	Ep Aralığı
A	0 - 39
B	40 – 79
C	80 – 99
D	100 – 119
E	120 – 139
F	140 – 174
G	174 -

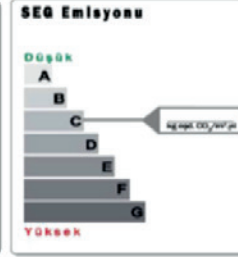
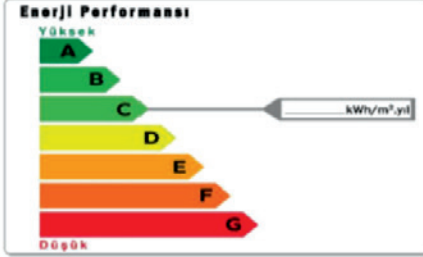
Dolayısıyla bina enerji performansının en az referans bina düzeyinde olması yani C ve daha üst sınıflarda yer alması beklenmektedir.

<http://enerjihesap.csb.gov.tr/>

adresli web sitesinde, binanın istenilen değerlerini girilmesi durumunda kaba olarak bina sınıfı hakkında fikir verebilmektedir.

Binanın
 Tipi :
 İnşaat Yılı :
 Kapalı Kullanma Alanı :
 Ada, Parseli :
 Adresi :
Bina Sahibinin
 Adı Soyadı :
 Adresi :
Müşterek Tesisatların Sahibi (gerektiğinde)
 Adı Soyadı :
 Adresi :

Binanın Resmi

Yenilenebilir Enerji Kullanım Oranı

%

Enerji Kullanım Alanı	Kullanılan Sistem	Yıllık Enerji Tüketimleri			Sınıfı
		Nispeti (kWh./yıl)	Birimi (kWh./yıl)	Kullanım Alanı Başına (kWh./m2.yıl)	
TOPLAM					ABCDEF G
ISITMA					ABCDEF G
SIRHI SICAK SU					ABCDEF G
SOĞUTMA					ABCDEF G
HAVALANDIRMA					ABCDEF G
AYDINLATMA					ABCDEF G

Açıklamalar

Belgenin :
 Numarası :
 Veriliş Tarihi :
 Son Geçerlilik Tarihi :

Belgeyi Düzenleyenin :
 Adı Soyadı :
 Firması :
 Oda Sicil No su :

İmza

Mevcut Binaların Durumu: Mevcut binalar ve inşaatı devam edip henüz yapı kullanım izni almamış binalar için Enerji Verimliliği Kanununun yayımı tarihinden itibaren on yıl içinde Enerji Kimlik Belgesi düzenlenir. (Dolayısıyla mevcut binalar için kapsama Aralık 2018 de başlamaktadır.)

Kosgeb Destek Programları Yönetmeliği

15.06.2010 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe giren bu yönetmeliğin amacı; Ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında, küçük ve orta ölçekli işletmelerin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, ekonomik gelişmelere uygun bir şekilde sanayide entegrasyonu gerçekleştirmek, ihracattaki paylarını artırmak, araştırma-geliştirme, yenilik ve işbirliği faaliyetlerini desteklemek ve girişimcilik kültürünü geliştirmek üzere, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından uygulanacak destek programlarına ilişkin esasları düzenlemektir.

KOSGEB tarafından hazırlanarak halihazırda KOSGEB İcra Komitesi tarafından kabul edilmiş bulunan destek programları ile;

- KOBİ Proje Destek Programı kapsamında; gelişim niyetlerini projelendiren işletmelerin daha nitelikli bir şe-

kilde desteklenmesi ve proje yapabilme kabiliyetlerinin artırılması,

- Tematik Proje Destek Programı kapsamında; KOBİ'lere yönelik Meslek Kuruluşu projeleri ile konjonktürel gelişmelere göre KOSGEB tarafından belirlenerek ilan edilecek spesifik alanlardaki KOBİ projelerinin desteklenmesi,
- Araştırma Geliştirme, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Programı ile Ar-Ge ve inovasyon faaliyetlerinin, ve araştırma-geliştirme faaliyeti prototip aşamasına kadar gelmiş ürünlerin ticarileştirilmesine yönelik projelerin desteklenmesi,
- Girişimcilik Destek Programı kapsamında; müteşebbis adaylarına uygulamalı girişimcilik eğitimleri verilmesi, yeni girişimcilerin işletmelerini kurma ve geliştirmelerinin ve İŞGEM'lerin desteklenmesi ile girişimcilik kültürünün ülkemizde yaygınlaştırılması,
- İşbirliği-Güçbirliği Destek Programı kapsamında; küçük işletmelerimizin işbirliği ya da güçbirliği yapmalarının desteklenmesi,
- Genel Destek Programı kapsamında; bir proje kapsamında olmayan fakat KOBİ'lerimizin rekabet gücünü artıracığına inandığımız faaliyetlerin erişimi kolay bir şekilde desteklenmesi

amaçlanmaktadır.

Enerji verimliliği ile ilgili destekler ise aşağıdaki gibidir;

- İşletmeler tarafından, 18.04.2007 tarih ve 5627 sayı-

lı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında yetkilendirilmiş enerji verimliliği danışmanlık şirketlerinden, enerji verimliliğine yönelik alınacak Ön Enerji Etüdüleri üst limit 2.000 TL ve Detaylı Enerji Etüdüleri üst limit 20.000 TL olmak üzere destek kapsamındadır.

- 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında yetkilendirilmiş EVD şirketlerine yaptırılan ve Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından onay belgesi verilen, Verimlilik Arttırıcı Projelerin (VAP) hazırlanması, gerçekleştirilmesi ve/veya işletilmesinin en fazla ilk iki yılı boyunca alınacak danışmanlık hizmet bedelleri üst limit 5.000 TL olmak üzere desteklenir.
- İşletmeler tarafından, 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında; Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, Yetkilendirilmiş Kurumlar ve yetkilendirilmiş enerji verimliliği danışmanlık şirketlerinden alınacak, “Enerji YöneticisiEğitimleri” desteklenir. Bu desteğin üst limiti 3.000 TL’dir.

Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği

30.12.2012 tarihinde yürürlüğe giren bu yönetmeliğin amacı, elektrik piyasasında düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanmasına, incelenmesine, değerlendirilmesine, değiştirilmesine ve onaylanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Yönetmelikte kullanılan bazı önemli tanımlamalar aşağıda verilmiştir.

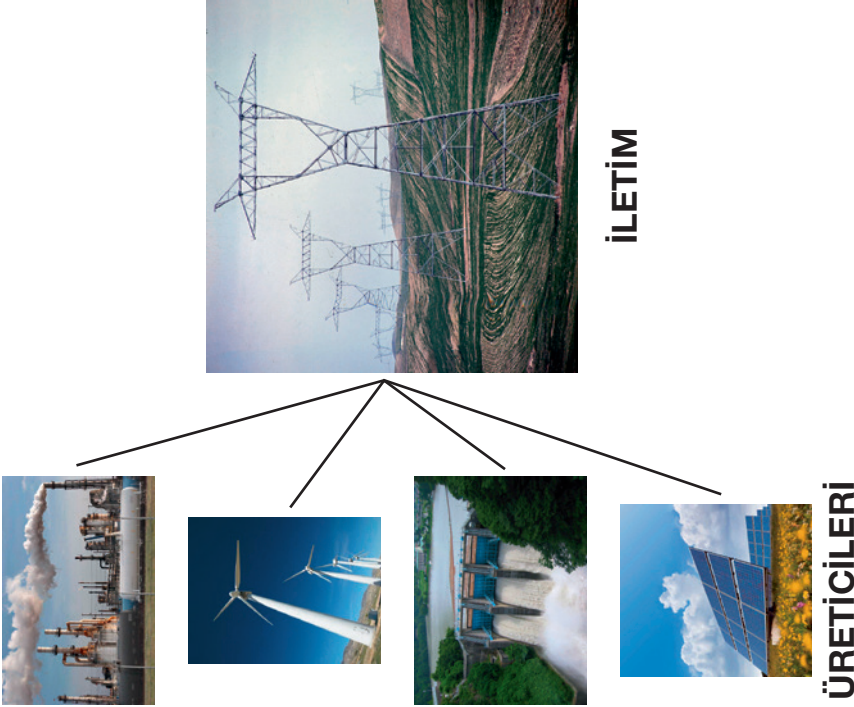
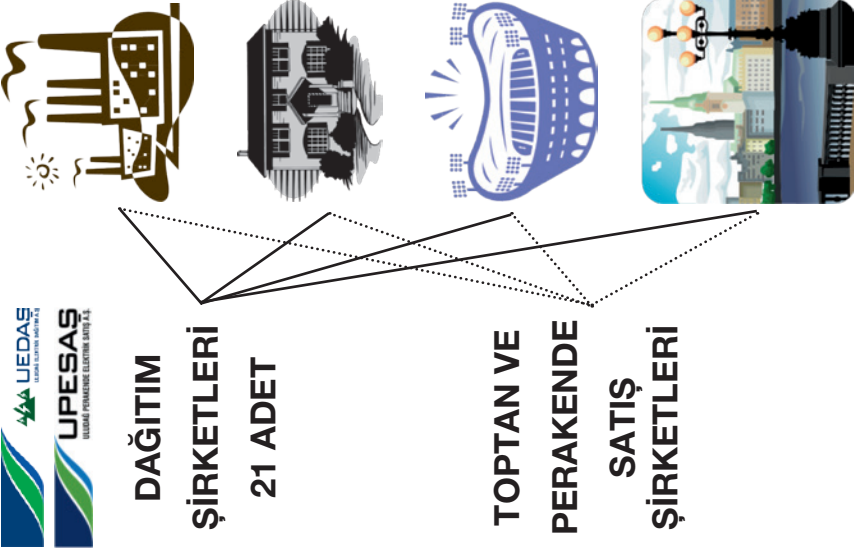
Dağıtım: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV ve altındaki hatlar üzerinden nakli

İletim: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV üzerindeki (380 veya 154 kV) hatlar üzerinden nakli.

Dollayısıyla bir şirket enerjisini 154 kV üzerinden alıyorsa iletim sisteminden, 34,5 kV alıyorsa dağıtım sistemine bağlı olduğu anlamına gelmektedir.

Serbest tüketicisi: EPDK tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim siste-

Elektrik Enerji Piyasası Diagramı:

mine doğrudan bağlı olması nedeniyle tedarikçisini seçme serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişiyi belirtmektedir. (Şubat 2013 tarihinde bu limit 5.000 kwh olarak – Aylık faturası 150 ‘ yi geçen tüm aboneler- belirlenmiştir.) Dolayısıyla tüm Endüstriyel tesisler bu limite girmektedirler.

Düzenlemeye tabi tarife türleri:

1. İletim bağlantı tarifesi
2. Dağıtım bağlantı tarifesi
3. İletim tarifesi
4. Dağıtım tarifesi
5. Perakende satış tarifesi
6. TETAŞ toptan satış tarifesi

Tarife uygulama usul ve esasları :

Bu usul ve esasların 1. maddesinde sayılan ana ve alt abone grupları itibariyle; İletim sistemi kullanıcısı olup dağıtım şirketinden enerji alan, dağıtım sistemine bağlı olup dağıtım şirketinden veya başka bir tedarikçiden enerji alan tüketiciler ile dağıtım sistemine bağlı üreticilere bağlantı durumları da dikkate alınarak ait olduğu yıla ait tarife çizelgelerindeki;

- İlgili bileşenlerden oluşan kWh bazındaki Kurulca onaylı tarifeler,
- İlgili bileşenlerden oluşan kWh bazındaki tarifelerin yanında, OG seviyesinden dağıtım sistemine bağlı olup çift terimli tarife sınıfına tabi sanayi abone grubu kapsamındaki abonelere kW bazındaki Kurulca onaylı tarifeler,

- Reaktif enerji ile ilgili hükümler çerçevesinde kVARh bazındaki Kurulca onaylı tarifeler,

uygulanır.

Abonelere uygulanacak tarife çizelgelerindeki kr/kWh bazındaki tarifeler, aşağıda belirtilen bileşenlerin toplamından oluşur.

- tek veya çok zamanlı perakende enerji satış tarifesi,
- dağıtım bedeli,
- perakende satış hizmeti bedeli,
- iletim bedeli.

Abone grupları ve tanımı

Sanayi: 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununda tanımı yapılan ve ilgili resmi kuruluşça onaylı sanayi sicil belgesini ibraz eden sanayi işletmeleri bu abone grubu kapsamındadır. Sanayi abone grubu tarifesi uygulanması bakımından sanayi sicil belgelerinin, ilgili resmi kuruluş tarafından yayımlanan tebliğ çerçevesinde geçerliliği esas olup, ilgili resmi kuruluş tarafından vize edilen sanayi sicil belgelerinin onaylı bir sureti eş zamanlı olarak dilekçe ekinde ibraz edilir. Sanayi sicil belgelerinin vize bitim tarihinin içinde bulunduğu fatura döneminden sonraki ilk fatura dönemi sonuna kadar yenilenecek dilekçe ekinde ibraz edilmemesi halinde tüketimleri ticarethane abone grubu tarifesinden faturalandırılır.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu kapsamında olup, tek noktadan ölçüm yapılarak aboneliği Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü tüzel kişiliği adına yapılan Organize Sanayi Bölgeleri, Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca OSB sicil kaydı yapılmış ve onaylanmış Kuruluş Protokolünün ibraz edilmesi halinde bu abone grubu kapsamında değerlendirilir.

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu kapsamında kurulmuş olan ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerce tek noktadan ölçüm yapılmak suretiyle, elektrik aboneliği, bölge işleticisi veya bölge kurucu ve işleticisi tüzel kişiliği adına yapılan/yapılacak serbest bölgeler; bölge içinde üretim faaliyeti ruhsatına sahip kullanıcıların tüketimlerinin serbest bölge toplam elektrik tüketimi içerisindeki oranının daha yüksek olduğunun/olacağına ilişkin resmi kuruluşça belgelenmesi halinde sanayi abone grubu kapsamında değerlendirilir.

5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununun 12 nci maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen jeotermal kaynak dağıtım ve üretimini yapan şirketler, Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Uygulama Yönetmeliğine göre alınmış “jeotermal kaynak dağıtım şirketi”, “jeotermal kaynak üretim şirketi” veya “jeotermal kaynak dağıtım ve üretim şirketi” belgelerini ibraz etmeleri halinde bu abone grubu kapsamında değerlendirilir. Belgenin iptal edildiği tarih itibarıyla sanayi abone grubu uygulaması sonlandırılır.

Otoprodüktör lisansına sahip üreticilerin kendi ihtiyaçlarına ilişkin elektrik enerjisi tüketimleri ile bunun dışındaki diğer üreticilerin deneme üretimlerinde ihtiyaç duyulan elektrik enerjisi tüketimleri bu abone grubu kapsamındadır. Bu üreticiler elektrik enerjisi ihtiyaçları için tüketici konumundaki üreticiler olup, tüketicilere ilişkin ilgili hükümler uygulanır.

Sanayi aboneleri orta gerilim ve alçak gerilim seviyesinden bağlı sanayi aboneleri olarak ikiye ayrılır.

Orta gerilim seviyesinden bağlı sanayi aboneleri: TEİAŞ'a ait bir YG/OG transformatörün dağıtım şirketinin kullanımındaki OG barasına mülkiyeti ve işletmesi aboneye veya dağıtım şirketine ait hatla bağlı sanayi aboneleri ile dağıtım sistemine özel trafosu ile bağlı olan sanayi aboneleridir.

Alçak gerilim seviyesinden bağılı sanayi aboneleri: Dağıtım sistemine dağıtım şirketi AG şebekesinden bağılı olan sanayi aboneleridir.

Sanayi abonelerine 5. ve 6. maddeye göre belirlenen tarife sınıfları ve aşağıda belirtilen tarife gruplandırması dikkate alınarak ilgili bileşenlerden oluşan tarifeler uygulanır.

- Çift terimli tarife sınıfına tabi sanayi OG abonesi (darbeli yük çeken sanayi tesisleri, ark ocağı tesisleri ile tercih eden sanayi tesisleri) (Çift Terimli sanayi OG)
- Tek terimli tarife sınıfına tabi sanayi OG abonesi (Tek terimli sanayi OG)
- Tek terimli tarife sınıfına tabi sanayi AG abonesi (Tek terimli sanayi AG)
- Gerekli ölçü düzenini sağlamaları ve arıtma tesisi olduklarını ilgili Bakanlığın İl Müdürlüklerinden belgelemeleri halinde, çevre ve insan sağlığını korumak üzere içme suyu ve alıcı ortama verilen sıvı, gaz ve katı zehirli ve zararlı atıkların arıtılması amacıyla kurulan arıtma tesisleri aşağıda belirtilen şartlar dahilinde sanayi abone grubunda değerlendirilir.

Sanayi abonelerinin, sanayi faaliyetlerine ilişkin olarak kurmuş oldukları arıtma tesisleri de sanayi abone grubu kapsamında olup, sanayi tesisinin ait olduğu tarife grubu hangisi ise o tarife grubu (A1, A2, A3) fiyatı uygulanır.

Aboneliği Belediye tüzel kişiliği adına yapılan belediyelere ait arıtma tesislerine, bağılı oldukları gerilim seviyesine göre A.2 veya A.3 sanayi tarife grubu fiyatı uygulanır.

Yukarıda belirtilenler dışındaki arıtma tesisleri, arıtma tesisinin ait olduğu müşterinin abone grubu kapsamındadır.

Ticarethane: Ana abone grubudur. Bu usul ve esaslarda tanımlanan diğer ana ve alt abone grupları kapsamına girmeyen her türlü tesis ve işletmeler, kamu idareleri (resmi daireler), kamu kurum ve kuruluşları, şantiyeler, geçici ve gezici tesisler bu abone grubu kapsamındadır.

Diğer: Ticarethane alt abone grubudur.

- Diğer-1: Hayır Kurumları, Dernekler, Vakıflar, Müzeler, Resmi Okullar, Resmi Yurtlar, Resmi Üniversite, Resmi Yüksek Okullar, Resmi Kurslar, Resmi Sağlık Kuruluşları, Spor Tesisleri, Kültür Balıkçılığı ve Kümes Hayvanları Çiftliği:
- Diğer-2: İçme-Kullanma Suyu ve Tarımsal Amaçlı Soğuk Hava Depoları:

Mesken: Mesken olarak kullanılan; müstakil binalar, apartmanlar ve apartmanlar içindeki bağımsız bölümler, konut kooperatifleri ve konut siteleridir. Bu yerlerin kalorifer, asansör, hidrofor, merdiven otomatığı, kapıcı dairesi vb. gibi ölçümleri ayrı sayaç ile yapılan ortak kullanım yerleri, ibadethanelerin ısıtma ve soğutma amaçlı tüketimleri ile müstemilatı niteliğindeki lojman ve benzeri yerleri mesken abone grubu kapsamındadır.

Tarımsal Sulama: Tarıma dayalı arazilerin (açık alan araziler) sulanmasını sağlamak amacıyla; 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun kapsamında ilgili resmi kuruluşlardan alınacak kuyu ruhsatı, su kullanma izin belgesi ile Tarım İl Müdürlüklerinden alınmış sulamanın tarımsal amaçlı olduğunu gösterir belgeyi ibraz eden; ana faaliyeti tarımsal üretim olan gerçek veya tüzel kişilerce kurulmuş sulama kooperatifleri, pompaj tesisleri

ile münferit olarak tesis edilmiş tarımsal sulama elektrik tesisleri bu abone grubu kapsamındadır.

Tarımsal sulama amaçlı tesislerde, sadece sulama amaçlı motopomp ve motopompun aydınlatmasında çekilen elektrik enerjisine bu abone grubu tarifesi uygulanır.

Aydınlatma:

- İl, ilçe, belde ile köylerdeki cadde ve sokakların genel aydınlatmaları ile trafik sinyalizasyonları,
- Kamuya ait ücretsiz girilen park, bahçe, tarihi ve ören yerleri gibi halka açık yerlerin genel aydınlatmaları,
- Karayolları Genel Müdürlüğüne ait otoyollar, yerleşim alanları dışındaki yollar, köprüler ve tünellerin aydınlatmaları,
- Sınır aydınlatmaları,
- Toplumun ibadetine açılmış ve ücretsiz girilen ibadethanelerin aydınlatmaları,

bu abone grubu kapsamındadır.

Aydınlatma abonelerinden, ibadethanelerin ısıtma ve soğutma amaçlı tüketimleri ile müştemilatı niteliğindeki lojman ve benzeri yerlerine mesken abone grubu tarifesi uygulanır.

Abone grubunun tespiti: Müşteri, dahil olmak istediği abone grubu talebini gerekli belgeleriyle birlikte Şirkete yazılı olarak beyan eder. Bu beyan Şirket tarafından incelenip, 1. maddede tanımlanan abone gruplarına ilişkin Şirketin internet sayfasında yayımlanan belgeler ve ilgili mevzuat gereği başka ibraz edilmesi gerekli diğer belgeler dikkate alınarak abone grubu tespiti yapılır.

Şirket tarafından yapılan abone grubu tespitine, ikinci faturanın son ödeme tarihine kadar itiraz etmeyen müşteri, Şirketin kararını kabul etmiş sayılır ve geriye yönelik bir hak talep edemez.

Abone grubunda değişiklik yapmak isteyen müşteri talebini yazılı olarak beyan eder ve talebi uygun bulunduğu takdirde, bu değişiklik yeni abone grubundan sözleşme/ek sözleşme veya anlaşma/ek anlaşmanın imzalandığı tarihin içinde bulunduğu fatura döneminden sonraki fatura döneminde yerine getirilir.

Perakende satış tarifesi kapsamındaki uygulamalar:

Tedarikçisi dağıtım şirketi olan tüketicileri kapsar.

- Tek Zamanlı Tarife: Günün tüm zamanlarında tüketilen elektrik enerjisi için, ilgili bileşenlerden oluşan ve tek fiyat olarak uygulanan tarifiedir.
- Çok Zamanlı Tarife: Günün belirlenmiş olan farklı zaman dilimlerinde tüketilen elektrik enerjisi için, ilgili bileşenlerden oluşan ve farklı zaman dilimleri için farklı fiyat uygulanan tarifiedir.

Çok zamanlı tarifelerin uygulanması bakımından;

Gündüz dönemi : Saat 06-17

Puant dönemi : Saat 17-22

Gece dönemi : Saat 22-06

arasındaki dönemlerdir.

Müşteri aşağıda belirtilen şartlar dahilinde tek veya çok zamanlı tarifelerden birini seçebilir.

Çift terimli tarife sınıfını seçip, sözleşme gücü 0,7 MW (dahil) ve üzeri olan sanayi abonelerine çok zamanlı tarife uygulanır.

Çok zamanlı tarifenin uygulanabilmesi için, müşterinin çok zamanlı ölçüm yapan sayacının bulunması zorunludur. Çok zamanlı sayacı bulunan müşterilerin, çok zamanlı tarifeyi seçmeleri zorunlu olmayıp, tek zamanlı tarifeyi seçebilirler.

Müşteri, tek veya çok zamanlı tarifeye geçme talebini yazılı olarak yapar. Tarife değişikliği, yazılı talep tarihinin içinde bulunduğu dönem sonundaki endeks tespitleri ile çıkarılacak faturayı takip eden ilk fatura döneminde yerine getirilir.

Dağıtım sistemi kullanım tarifesi kapsamındaki uygulamalar

Dağıtım sistemine bağlı olup, dağıtım şirketinden enerji alan tüketiciler ile dağıtım şirketi dışında başka bir tedarikçiden enerji alan dağıtım sistemi kullanıcılarını kapsar.

Dağıtım sistem kullanım tarifesi, dağıtım sistemi kullanıcıları için en az bir, birden fazla veya tüm bileşenlerin uygulandığı aşağıdaki birim bedellerden oluşur.

- **Dağıtım bedeli:** Tek veya çift terimli tarife sınıfına tabi abonelerden dağıtım sisteminden çekilen elektrik enerjisi miktarı üzerinden alınan kWh birim bedelidir.
- **Güç bedeli:** OG seviyesinden bağlı olup, çift terimli tarife sınıfına tabi sanayi abonelerinden bağlantı anlaşması veya sözleşmesinde belirtilen güç üzerinden aylık olarak alınan kW birim bedelidir.
- **Güç aşım bedeli:** Çift terimli tarife sınıfına tabi sanayi abonelerinin bağlantı anlaşması veya sözleşmesinde

belirtilen gücü aşmaları halinde, aşılan güç miktarı üzerinden aylık olarak alınan kW birim bedelidir.

- **Reaktif enerji bedeli:** Dağıtım sistemi kullanıcılarından reaktif enerji uygulamasına tabi olanlar için ilgili mevzuatta reaktif enerjiye ilişkin olarak belirlenen sınırların aşılması halinde ve 8. maddede belirtilen şartlar dahilinde uygulanan bedeldir.

Dağıtım sistemine bağlı kullanıcılara uygulanacak tarife sınıfları

Dağıtım sistemine bağlı olup, dağıtım şirketinden enerji alan tüketiciler ile dağıtım şirketi dışında başka bir tedarikçiden enerji alan tüm dağıtım sistemi kullanıcılarını kapsar.

- **Çift terimli tarife sınıfı:** Dağıtım sisteminden çekilen elektrik enerjisi kilowattsaat (kWh) miktarı üzerinden dağıtım bedeli ile buna ek olarak bağlantı anlaşması veya sözleşmesinde belirtilen güç karşılığı kilowatt (kW) miktarı üzerinden güç bedeli alma ve bu gücün aşılması halinde aşılan kısım için ilave güç aşım bedeli alma esasına dayalı tarife sınıfıdır. Dağıtım sistemine sadece OG seviyesinden bağlı olup, 6. madde hükümlerine göre çift terimli tarife sınıfına tabi olan sanayi abonelelerini kapsar. Bu usul ve esasların 1.maddesinin A.1 alt bendi kapsamında olup başka bir tedarikçiden enerji alan dağıtım sistemi kullanıcılarına çift terimli tarife sınıfına ait uygulama; bu kullanıcılar için TEDAŞ geneli tarife çizelgelerinde çift terimli tarife sınıfı için ilgili bedellerin yer alması halinde yapılır. Yer almamış ise tek terimli tarife sınıfına ait tarifeler uygulanır.

- **Tek terimli tarife sınıfı:** Sadece dağıtım sisteminden çekilen elektrik enerjisi miktarı (kWh) üzerinden dağıtım bedeli alma esasına dayalı tarife sınıfıdır.

Aşağıda belirtilen aboneler tek terimli tarife sınıfına dahildir.

- Bağlı oldukları gerilim seviyesine bakılmaksızın sanayi abone grubu dışındaki tüm aboneler,
- AG seviyesinden bağlı tüm sanayi aboneleri
- TEİAŞ'a ait bir YG/OG transformatörün dağıtım şirketinin kullanımındaki OG baralarına 36 kV ve altındaki gerilim seviyesinden, müstakil fider ile mülkiyeti ve işletmesi kendisine ait hatlarla bağlı olan tek bir tüzel kişi durumundaki aboneler,
- OG seviyesinden bağlı olup 6. madde hükümlerine göre zorunlu olarak çift terimli tarife sınıfına dahil edilenler hariç, tek terimli tarife sınıfını tercih eden tüm sanayi aboneleri,
- OG seviyesinden bağlı olup zorunlu olarak çift terimli tarife sınıfına dahil edilen, ancak 6. maddede belirtilen durumlarda tek terimli tarifeye geçmesi uygun görülen sanayi aboneleri.

Orta gerilim seviyesinden bağlı sanayi abonelerinin tek ve çift terimli tarife sınıfının belirlenmesi ve tarife sınıfı değişikliği

Tarife sınıfının tespiti:

- Darbeli yük çeken sanayi tesisleri ile ark ocağı tesisleri çift terimli tarife sınıfına tabidir.

- TEİAŞ'a ait bir YG/OG transformatörün dağıtım şirketinin kullanımındaki OG baralarına 36 kV ve altındaki gerilim seviyesinden, müstakil fider ile mülkiyeti ve işletmesi kendisine ait hatlarla bağlı olan tek bir tüzel kişi durumundaki sanayi tesisleri tek terimli tarife sınıfına tabidir.
- Endüksiyon ocağı tesisleri ve diğer sanayi tesisleri tek veya çift terimli tarife sınıfını seçebilir. Endüksiyon ve ark ocaklı tesislere çift terimli tarife sınıfının uygulanmasında; endüksiyon ergitme ocağı, ark ocağı, pota ocağı, toz tutma tesisi ve oksijen tesisi ve bu birimlerin aydınlatması için çekilen elektrik enerjisi dikkate alınır.
- Çift terimli tarife sınıfına tabi abonelerin, çekilen gücün en yüksek anlık değerinin belirlenmesi için demand-metreli sayaç tesis etmeleri zorunludur.

Tarife sınıfı değişikliği: Tarife sınıfında değişiklik yapmak isteyen OG sanayi abonesi, bu talebini Şirkete yazılı olarak yapar. Abonenin talebi uygun bulunması halinde, yeni tarife sınıfına ilişkin sözleşme/ek sözleşme veya anlaşma/ek anlaşmanın imzalandığı tarihin içinde bulunduğu fatura döneminden sonraki fatura döneminde yerine getirilir. Tarife sınıfı değişiklik talebi bir takvim yılı içerisinde 2 (iki) defadan fazla olamaz.

5. maddenin (B.3) bendine göre tek terimli tarife sınıfına tabi olmasına rağmen, bu usul ve esaslar yürürlüğe girmeden önceki mevzuat gereği çift terimli tarife sınıfından enerji almakta olan sanayi aboneleri tek terimli tarife sınıfını talep etmedikleri takdirde çift terimli tarife uygulamasına devam edilir. Ancak, bu aboneler tek terimli tarife sınıfına geçmeleri halinde, tekrar çift terimli tarife sınıfına geçirilme talebinde bulunamaz.

Güç ve güç değişikliği:

Özel tedarikçiden veya dağıtım şirketinden enerji alan dağıtım sistemi kullanıcılarının anlaşma veya sözleşme gücü; kurulu gücün 0,60 katı, $\cos \phi=1$ alınarak hesaplanan bağlantı gücüdür. Çift terimli tarife sınıfına tabi aboneler için talep edilen güçtür.

Bu madde kapsamındaki güç değişikliğine ilişkin hususlar, çift terimli tarife sınıfına dahil sanayi abonelerini kapsar.

Çift terimli tarife sınıfına dahil müşterinin, birbirini izleyen iki fatura döneminde talep gücünün %10'unu aşması halinde yeni güce göre sözleşme/ek sözleşme veya anlaşma/ek anlaşma yapılır.

Güç değişikliği talebinin yazılı olarak yapılması esas olup, Şirketçe uygun bulunması halinde, talep edilen güce göre yapılacak sözleşme/ek sözleşme veya anlaşma/ek anlaşma tarihinin içinde bulunduğu dönemden sonraki fatura döneminde yeni güç dikkate alınarak faturalama yapılır. İçinde bulunulan fatura dönemi için yapılan güç değişikliği talepleri dikkate alınmaz.

Bir takvim yılı içerisinde en fazla 4 (dört) defa güç değişikliği yapılabilir.

Mücbir sebepler dışında, bir fatura dönemi için farklı güçler talep edilemez.

Reaktif enerji tarifesi

Mesken aboneleri, aydınlatma aboneleri, tek fazla beslenen aboneler, bağlantı gücü 9 (dokuz) kW'a (dahil) kadar olan aboneler ile sisteme enerji veren üreticilere veriş yönünde 13.maddenin (A.2) bendinde belirtilen durumlarda reaktif enerji tarifesi uygulanmaz.

Yukarıda belirtilenler dışında, tüm dağıtım sistemi kullanıcıları ile sisteme enerji veren üreticilere çekiş yönünde 13. maddenin

(A.3) bendinde belirtilen durumlarda aşağıdaki şartlar dahilinde reaktif enerji tarifesi uygulanır.

İlk defa reaktif enerji uygulaması kapsamına giren abonelere, yapılacak yazılı bildirim ile 30 (otuz) gün süre verilerek reaktif enerji ölçü sistemlerini tesis etmeleri istenir. Reaktif enerji ölçü sistemini tesis eden aboneye, Şirketçe yapılacak buna ilişkin tespit tarihinin içinde bulunduğu fatura döneminden sonraki ilk fatura dönemi itibariyle reaktif enerji tarifesi uygulanır. Yapılan bildirimle rağmen reaktif enerji ölçüm sistemini tesis etmeyen abonelere, bildirim yapıldığı fatura döneminden sonraki ikinci faturalama döneminde bu maddenin (A.2) ve (B.2) alt bentlerine göre reaktif enerji uygulaması yapılır.

Endüktif reaktif enerji (sistemden çekilen reaktif enerji)

- Reaktif enerji uygulamasına tabi olan müşteri, sistemden çekeceği reaktif enerjiyi ölçmek için 1 (bir) adet geri dönmesiz reaktif enerji sayacını tesis etmek zorundadır.
- Zorunlu olmasına rağmen, sistemden çekilen reaktif enerjiyi ölçme sistemi olmayan müşterinin o dönemde çektiği aktif enerjinin 0.90 (yüzde doksan) katı reaktif enerji çektiği kabul edilir ve buna göre reaktif enerji bedeli alınır.
- Çekilen reaktif enerjiyi ölçmek üzere gerekli ölçü sistemini tesis eden müşteriden, Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği 16. maddesinde belirtilen endüktif reaktif enerjiye ilişkin oranların aşılmaması halinde reaktif enerji bedeli alınmaz. Bu sınır aşılırsa, çekilen reaktif enerjinin tamamına (endüktif sayaçta ölçülen değer) reaktif enerji tarifesi uygulanır.

Kapasitif reaktif (sisteme verilen reaktif enerji):

- Reaktif enerji uygulamasına tabi olan müşteri, aşırı kompanzasyon sonucunda sisteme vereceği reaktif enerjiyi ölçmek için 1 (bir) adet geri dönmesiz reaktif enerji sayacını tesis etmek zorundadır.
- Zorunlu olmasına rağmen, sisteme verilen reaktif enerjiyi ölçen sayacını tesis etmeyen müşteriden, o dönemde çektiği aktif enerjinin 0.90 (yüzde doksan) katı kadar sisteme reaktif enerji verdiği kabul edilir ve buna göre reaktif enerji bedeli alınır.
- Sisteme verilen reaktif enerjiyi ölçmek üzere gerekli ölçü sistemini tesis eden müşteriden, Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği 16. maddesinde belirtilen kapasitif reaktif enerjiye ilişkin oranların aşılmaması halinde reaktif enerji bedeli alınmaz. Bu sınır aşılsa, sisteme verilen reaktif (kapasitif sayaçta ölçülen değer) enerjinin tamamına reaktif enerji tarifesi uygulanır.

Endüktif ve kapasitif sınırların ikisinin birden aşılması: (A) ve (B) bendinde belirtilen endüktif ve kapasitif reaktif sınırların ikisini birden aşan müşteriye, endüktif reaktif ve kapasitif reaktif sayaçlardan en yüksek değeri kaydeden sayaç değerinin tamamına reaktif enerji tarifesi uygulanır.

Endüktif ve kapasitif sayaçların her ikisinin birden değer kaydetmemesi: Endüktif ve kapasitif sayaçların her ikisinin birden değer kaydetmemesi (sıfır değer kaydetmesi) halinde, çekilen aktif enerjinin 0.90 (yüzde doksan) katı kadar endüktif reaktif enerji miktarı üzerinden reaktif enerji bedeli fatura edilir.

Müşterinin fatura son ödeme tarihine kadar itiraz etmiş olması

ve her iki reaktif sayacın sayaç ayar istasyonu tarafından doğru çalıştığıının belgelenmesi koşuluyla, sayaçların doğru çalıştığıının belgelendiği fatura dönemini izleyen ilk fatura döneminde tahakkuk ettirilen reaktif enerji bedeli fatura tutarından mahsup edilir veya müşterinin talebi halinde üç iş günü içerisinde nakden iade edilir.

Özel transformatörlü müşteriler

- Özel transformatörlü müşteriler için kayıp uygulaması, Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği Uyarınca Kayıp Katsayıları Hesaplama Metodolojisine göre yapılır.
- Özel transformatörlü müşterilerin en az bir fatura dönemi olmak üzere belirteceği fatura dönemlerinde enerji tüketmeyeceğini yazılı olarak beyan etmesi ve beyan tarihine kadar tahakkuk etmiş borçlarını ödemesi şartıyla transformatörün enerjisi dağıtım şirketince kesilir. Beyan edilen dönemlere ilişkin faturalandırma yapılmaz. Müşterinin bu kapsamdaki talebi, mücbir sebepler dışında bir takvim yılı içerisinde 1 (bir) defadan fazla olamaz.
- Aynı güç transformatöründen münferiden yararlanmakta olan birden fazla müşterinin olması halinde, transformatör kayıpları müşterilerin sözleşme güçleri dikkate alınarak, güçleri oranında faturalandırılır.

Kısa süreli elektrik enerjisi talepleri

Zorunlu nedenlerle, film setleri, kaynak, taşlama vb. gibi kısa süreli işler için elektrik enerjisi talep eden gerçek ve tüzel kişilere; en fazla 1 (bir) ay süreli olarak, dağıtım şirketinin uygunluk

görüşüne göre sayaç tesis edilerek ölçümlü veya ölçme yapılmadan kurulu güç değerleri üzerinden bulunacak tüketime göre yürürlükteki en yüksek fiyatlı tarife üzerinden hesaplanan bedelin makbuz karşılığı peşin olarak tahsil edilmesi kaydıyla elektrik enerjisi verilir.

İletim sistemi kullanıcıları

Dağıtım şirketinden enerji temin eden, iletim sistemine doğrudan bağlı tüketiciler, iletim şalt sahalarının dağıtım şirketinin kullanımında olmayan OG baralarına 36 kV ve altındaki gerilim seviyesinden, müstakil fider ile mülkiyeti ve işletmesi kendisine ait hatlarla bağlı olan tek bir tüzel kişi durumundaki tüketiciler ile aynı baraya birden fazla tüzel kişinin bağlı olması ve bu tüzel kişilerin TEİAŞ ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşması yapmış olmaları halinde bu tüketicilere tarife çizelgelerinde iletim sistemi kullanıcı tüketiciler için belirlenmiş olan tarifeler uygulanır.

Dağıtım sistemine bağlantı durumlarına göre tarifelerin uygulanması

- İletim şalt sahalarının dağıtım şirketinin kullanımındaki orta gerilim baralarına 36 kV ve altındaki gerilim seviyesinden, müstakil fider ile mülkiyeti ve işletmesi kendisine ait hatlarla bağlı tek bir tüzel kişi durumunda olup;
- Dağıtım şirketinden enerji temin eden tüketicilere; ilgili bileşenlerden oluşan kWh bazındaki tarifeler ile reaktif enerji tarifesi uygulanır. Ancak, bu usul ve esasların yürürlüğe giriş tarihi itibarıyla mevcut aboneler için 6.maddenin (B) bendinin ikinci fıkrasına göre uygulama yapılır.
- Başka bir tedarikçiden enerji temin eden kullanıcılara;

ilgili bileşenlerden oluşan kWh bazındaki tarifeler ve reaktif enerji tarifesi uygulanır.

- İletim şalt sahalarının dağıtım şirketinin kullanımındaki orta gerilim baralarına 36 kV ve altındaki gerilim seviyesinden, müstakil fider ile dağıtım şirketine ait hatla bağlı tek bir tüzel kişi durumunda olup;
- Dağıtım şirketinden enerji temin eden tüketicilere; ilgili bileşenlerden oluşan kWh bazındaki tarifeler, reaktif enerji tarifesi ile çift terimli tarife sınıfına tabi olanlara güç ve güç aşım bedeli uygulanır.
- Başka bir tedarikçiden enerji temin eden kullanıcılara; ilgili bileşenlerden oluşan kWh bazındaki tarifeler, reaktif enerji tarifesi, ilgili tarife çizelgelerinde belirlenmiş olması halinde çift terimli tarife sınıfına tabi olanlara çift terimli tarife sınıfına ait kWh bazındaki sistem kullanım bedeli, güç ve güç aşım bedeli uygulanır
- Dağıtım sistemine bağlı diğer gerçek ve tüzel kişilerden;
- Dağıtım şirketinden enerji temin eden tüketicilere; ilgili bileşenlerden oluşan kWh bazındaki tarifeler, reaktif enerji tarifesi ile çift terimli tarife sınıfına tabi olanlara güç ve güç aşım bedeli uygulanır.
- Başka bir tedarikçiden enerji temin eden kullanıcılara; ilgili bileşenlerden oluşan kWh bazındaki tarifeler, reaktif enerji tarifesi, ilgili tarife çizelgelerinde belirlenmiş olması halinde çift terimli tarife sınıfına tabi olanlara çift terimli tarife sınıfına ait kWh bazındaki sistem kullanım bedeli, güç ve güç aşım bedeli uygulanır. Başka bir te-

darikçiden enerji temin eden dağıtım sistemi kullanıcılarının;

- Dağıtım bedeli, perakende satış hizmeti bedeli, iletim bedeli ve kayıp/kaçak bedeli gibi kWh bazındaki bedeller tedarikçilerine,
- Güç bedeli, güç aşım bedeli ve reaktif enerji bedeli tüketicilerine,

fatura edilir.

Dağıtım sistemine bağlı üreticiler

Üretim faaliyetleri için tarifelerin uygulanması:

- Dağıtım sistemi kullanıcısı üreticilere sadece üretim faaliyetleri için dağıtım bedeli, perakende satış hizmeti bedeli ve belirtilen koşullar çerçevesinde reaktif enerji bedeli uygulanır.

Üreticilerin tercih etmeleri halinde, sadece dağıtım bedeline ilişkin olarak, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunca onaylı yürürlükteki iletim sistemi sistem kullanım tarifeleri metodolojisi ve iletim bölgeleri bazındaki üretici fiyatları aylık olarak uygulanır.

- İlgili mevzuata göre gerekli ölçü düzenini kurması (4Q kadranlı sayaç tesis etmesi) koşuluyla, dağıtım sistemine bağlı üretici şirket santralleri sisteme enerji verirken aynı zamanda reaktif enerji vermesi durumunda bu reaktif enerji faturalamada dikkate alınmaz.
- Üreticiler sisteme aktif enerji verirken aynı zamanda sistemden reaktif enerji çekiyorsa (kapasitif reaktif) 8. madde hükümlerine göre reaktif enerji tarifesi uygulanır.

Sistemden enerji çeken üreticiler: Tüketici konumunda sistemden enerji çeken üreticilere bu usul ve esasların tüketicilere ilişkin hükümleri uygulanır.

Bir üretim tesisi ile müşterileri ve/veya iştirakleri ve/veya serbest tüketiciler arasında özel direkt hat tesis edilmesi halinde tüketiciler adına üreticilere uygulanacak tarife: Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliğinin 10 uncu maddesi kapsamında direk hat tesis edilmiş olması halinde, tüketicinin kurulu gücü dikkate alınarak, bu tüketiciler için tarife çizelgelerinde kW bazında belirlenen emreamede kapasite tarifesi uygulanır.

Perakende satış hizmetleri bedeli

Perakende satış hizmeti fiyatları, abone grupları ve/veya gerilim seviyeleri bazında ayrı ayrı olmak üzere sabit ve/veya değişken bir bedel olarak belirlenir. Sayaç okumaya ilişkin perakende satış hizmeti fiyatı okuma başına uygulanır.

Yasal yükümlülükler

Kurulca onaylanan tarifelerin abonelere uygulanmasında, fon, pay, vb. gibi yasal yükümlülükler ayrıca ilave edilir.

Elektrik Enerji Piyasası ile ilgili önemli konular:

Görevli perakende satış şirketlerinden enerji alan tüketicilere uygulanacak tarife bileşenleri nelerdir?

Görevli perakende satış şirketlerinden enerji alan tüketicilere uygulanacak tarife bileşenleri, perakende satış faaliyeti kapsamında

01/04/2013 Tarihinden İtibaren Uygulanacak Fonsuz Tarifeler

Dağıtım şirketinden enerji alan iletim sistemi kullanıcıları tüketiciler

1 NOLU	Sanayi			
	Tek Zamanlı	Gündüz	Puant	Gece
	kr/kWh	kr/kWh	kr/kWh	kr/kWh
	18,16	18,04	32,29	7,78

Dağıtım Sistemi Kullanıcıları

İletim şalt sahalarının dağıtım şirketinin kullandığı OG baralarına özel hattı ile bağlı tek bir tüzel kişi durumundaki kullanıcılar

2 NOLU	Dağıtım Şirketinden enerji alan tüketiciler						Özel tedarikçiden enerji alan tüketiciler için sistem			
	Aktif Enerji						Aktif Enerji			
	Tek Zamanlı	Gündüz	Puant	Gece	Reaktif Enerji					
	kr/kWh	kr/kWh	kr/kWh	kr/kWh	kr/kVAWh	kr/kWh	kr/kVAWh	kr/kWh	kr/kVAWh	
Sanayi	20,86	20,74	34,98	10,47	7,68	Sanayi	2,69	7,68		
Ticarethane	24,82	23,03	37,61	12,07	7,68	Ticarethane	3,06	7,68		
Tarım sal Sulama	22,01	20,75	37,00	12,44	7,68	Tarım sal Sulama	4,18	7,68		

İletim şalt sahalarının dağıtım şirketinin kullandığı OG baralarına dağıtım şirketi hattı ile bağlı tek bir tüzel kişi durumundaki kullanıcılar

3 NOLU	Dağıtım Şirketinden enerji alan tüketiciler						Özel tedarikçiden enerji alan tüketiciler için sistem					
	Kapasite						Kapasite					
	Güc Bedeli	Güc Aşım Bedeli	Tek Zamanlı	Gündüz	Puant	Gece	Reaktif Enerji	Güc Bedeli	Güc Aşım Bedeli	Aktif Enerji	Reaktif Enerji	
	kr/kykWh	kr/kykWh	kr/kWh	kr/kWh	kr/kWh	kr/kWh	kr/kVAWh	kr/kykWh	kr/kykWh	kr/kWh	kr/kVAWh	
Çift Terimli Tarife	Çift Terimli Tarife											
Sanayi	91,69	183,37	22,24	22,12	36,36	11,85	7,68	Sanayi	91,69	183,37	4,08	7,68
Tek Terimli Tarife	Tek Terimli Tarife											
Sanayi			22,73	22,61	36,85	12,34	7,68	Sanayi			4,57	7,68
Ticarethane			28,56	26,76	41,34	15,80	7,68	Ticarethane			6,80	7,68
Tarım sal Sulama			25,07	23,80	40,05	15,50	7,68	Tarım sal Sulama			7,24	7,68

Diğer Tüm Dağıtım Sistemi Kullanıcıları

4 NOLU	Dağıtım Şirketinden enerji alan tüketiciler						Özel tedarikçiden enerji alan tüketiciler için sistem					
	Kapasite						Kapasite					
	Güc Bedeli	Güc Aşım Bedeli	Tek Zamanlı	Gündüz	Puant	Gece	Reaktif Enerji	Güc Bedeli	Güc Aşım Bedeli	Aktif Enerji	Reaktif Enerji	
	kr/kykWh	kr/kykWh	kr/kWh	kr/kWh	kr/kWh	kr/kWh	kr/kVAWh	kr/kykWh	kr/kykWh	kr/kWh	kr/kVAWh	
Çift Terimli Tarife	Çift Terimli Tarife											
Sanayi Orta Gerilim	91,69	183,37	22,24	22,12	36,36	11,85	7,68	Sanayi Orta Gerilim	91,69	183,37	4,08	7,68
Tek Terimli Tarife	Tek Terimli Tarife											
Sanayi								Sanayi				
Orta Gerilim			22,73	22,61	36,85	12,34	7,68	Orta Gerilim			4,57	7,68
Alçak Gerilim			24,63	24,51	38,75	14,24	7,68	Alçak Gerilim			6,46	7,68
Ticarethane			28,56	26,76	41,34	15,80	7,68	Ticarethane			6,80	7,68
Mesken			28,39	26,73	42,07	15,67		Mesken			6,55	
Şehit Aileleri ve Muharip/Malul Gaziler			14,00									
Tarım sal Sulama			25,07	23,80	40,05	15,50	7,68	Tarım sal Sulama			7,24	7,68
Aydınlatma			26,28					Aydınlatma			9,01	

Tedarikçisine direk hatla bağlı tüketicilerin emreamide kapasite bedeli

Üreticiler için dağıtım sistem kullanımı bedeli

Üreticinin bağlantı durumuna göre	Emreamide Kapasite Bedeli										
	kr/kykWh										
2 nolu bağlantı durumu	150,86							2 nolu bağlantı durumu	0,11	7,68	
3 ve 4 nolu bağlantı durumu	631,10							3 ve 4 nolu bağlantı durumu	1,21	7,68	

OG Aboneleri için Savaş Okuma (TL/Dkuma):	4,79
AG Aboneleri için Savaş Okuma (TL/Dkuma):	0,48

Dağıtım sistemine bağlı üreticilere tercih etmeleri halinde TEİAŞ tarafından belirlenen iletim bölgeleri bazındaki üretici fiyatları uygulanır.

Çok zamanlı tarife uygulamasında Gündüz 06-17, Puant 17-22, Gece 22-06 saatleri arasındadır.

Emreamide kapasite bedeli tüketiminin kurulu gücü dikkate alınarak uygulanır.

Uygulanacak tarifler her tüketici ve kullanıcı için ilgili biletlenlerden oluşan toplam tariflerdir.

Reaktif enerji tarifi ilgili usul ve esaslarda belirtilen şartlar dahilinde uygulanır.

*Savaş Okuma bedeli savaş okuma işlemi başına dağıtım esas abonelere uygulanacaktır. Bu bedel bir aboneye yılda en çok 12 kez uygulanabilir.

Fon, pay, vergi vb. yasal yükümlülükler ayrıca ilave edilecektir.

- Net enerji bedeli (tek zamanlı veya çok zamanlı (gündüz, puant, gece),
- Perakende satış hizmet bedeli;
- Dağıtım faaliyeti kapsamında;
- Dağıtım bedeli,
- Kayıp enerji bedeli,
- Sayaç okuma bedeli,
- İletim bedeli şeklindedir.

Faturada yer alan bu bedellere ayrıca diğer mevzuat gereği alınması gerekiyorsa Enerji Fonu, Belediye Tüketim Vergisi, TRT Payı ve Katma Değer Vergisi eklenmektedir. EPDK tarafından düzenlenen abone grubuna ve bağlantı durumuna göre yürürlükteki fonsuz tarifeler ektedir. (01.07.2013)

Görevli perakende satış şirketi dışındaki tedarikçilerden elektrik satın alan ve dağıtım sistemine bağlı serbest tüketicilere uygulanacak tarife bileşenler nelerdir?

Görevli perakende satış şirketi dışındaki tedarikçilerden elektrik satın alan ve dağıtım sistemine bağlı serbest tüketicilere uygulanacak tarife bileşenleri;

- Dağıtım bedeli,
- Kayıp enerji bedeli,
- Sayaç okuma bedeli,
- İletim bedeli şeklindedir.

İletim sistemi kullanıcısı serbest tüketicilere dağıtım tarifeleri kapsamında herhangi bir bedel uygulanmamaktadır. Bu tüketiciler iletim bedellerini TEİAŞ'a ödemektedirler. İletim şalt saha-

larının dağıtım şirketinin kullanımındaki OG baralarına özel hattı ile bağlı tek bir tüzel kişi durumundaki kullanıcılara dağıtım bedeli tahakkuk ettirilmemekte; kayıp enerji, sayaç okuma bedeli ve iletim bedeli tahakkuk ettirilmektedir. İletim şalt sahalarının dağıtım şirketinin kullanımındaki OG baralarına dağıtım şirketi hattı ile bağlı tek bir tüzel kişi durumundaki kullanıcılar ve diğer tüm dağıtım sistemi kullanıcılarına yukarıda belirtilen dört bedel de tahakkuk ettirilmektedir. Enerji fiyatı serbest tüketicilerle tedarikçileri arasında yapılacak ikili anlaşmalar kapsamında belirlenmektedir. Faturada yer alan bu bedellere ayrıca diğer mevzuat gereği alınması gerekiyorsa Enerji Fonu, Belediye Tüketim Vergisi, TRT Payı ve Katma Değer Vergisi eklenmektedir.

Faturalarda yer alan Perakende satış (aktif/net enerji) bedeli nedir?

Perakende satış, elektrik enerjisinin tüketicilere satışdır. EPDK tarafından düzenlenen perakende satış (aktif enerji) fiyatı sadece görevli perakende satış şirketinden düzenlemeye tabi tarifelerle enerji satın alan tüketiciler için belirlenmektedir. İkili anlaşmalarla piyasadaki tedarikçilerden enerji satın alan serbest tüketiciler için enerji fiyatları EPDK tarafından düzenlenmemektedir.

Perakende satış (aktif/net enerji) bedelleri tek zamanlı veya çok zamanlı olarak belirlenmektedir. Abonenin sayacı ve tercihi dikkate alınarak bedeller aboneye tek zamanlı veya çok zamanlı olarak tahakkuk ettirilmektedir. Tek zamanlı tarifede günün her bir saatinde kullanılan elektrik enerjisi için aynı bedel uygulanırken çok zamanlı tarifede gece, gündüz ve puant zaman dilimleri için farklı bedeller uygulanmaktadır.

Gece zaman dilimi: 22:00-06:00 saatlerini,

Gündüz zaman dilimi: 06:00-17:00 saatlerini ve

Puant zaman dilimi: 17:00-22:00 saatlerini içermektedir.

Faturalarda yer alan Kayıp-kaçak bedeli ve dayanağı nedir? Bu bedel kimler tarafından ödenmekte ve nasıl hesaplanmaktadır?

Kayıp-kaçak bedeli Elektrik Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği, Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ ve diğer ikincil mevzuat gereğince müşterilere tahakkuk ettirilmektedir.

Kayıp-kaçak bedeli 2011 yılı itibariyle tanımlanmakta ve belirlenmekte olan bir bedel değildir. Bu bedel, daha önce perakende satış lisansına da sahip olan dağıtım şirketinden elektrik satın alan tüketicilere, aktif enerji bedeli içerisinde 2011 yılı öncesinde de tahakkuk ettirilmiş bir bedeldir.

Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğin Ek 2 nci maddesi gereğince “Kayıp Kaçak Bedeli”, dağıtım bölgesine girmesi öngörülen elektrik miktarı ile hedeflenen kayıp kaçak oranı sonucunda bulunan enerji miktarı esas alınarak hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. Dolayısıyla, kayıp-kaçığın maliyetini dağıtım seviyesinden elektrik şebekesine bağlı olan sanayi tesisleri de dahil tüm elektrik tüketicileri ödemektedir.

Faturalarda yer alan Perakende Satış Hizmet Bedeli nedir?

Elektrik Piyasası Kanunu’nda perakende satış hizmeti; perakende satış lisansına sahip şirketlerce, elektrik enerjisi ve/veya kapasite satımı dışında tüketicilere sağlanan diğer hizmetler olarak tanımlanmıştır.

Perakende satış hizmeti kapsamı, Elektrik Piyasası Lisans Yö-

netmeliğinde, elektrik enerjisi ve/veya kapasite satımı dışında, tüketicilere sağlanan, faturalama ve tahsilat gibi diğer hizmetler olarak tanımlanmıştır. Perakende satış hizmeti fiyatı perakende satış hizmeti maliyetini yansıtan bir fiyattır.

Faturalarda yer alan perakende satış hizmet bedeli, faturalandırma, müşteri hizmetleri, perakende satış hizmetine ilişkin yatırım giderleri ve perakende satış hizmetine ilişkin diğer giderlerden oluşmaktadır. Perakende satış hizmeti bedeli, görevli perakende satış şirketlerinden enerji alan tüm tüketicilere uygulanmaktadır. Doğrudan tedarikçisini seçen serbest tüketiciler için böyle bir bedel belirlenmemektedir.

Faturalarda yer alan Sayaç Okuma Bedeli nedir?

Sayaç okuma bedeli, sayaç okuma maliyetlerini yansıtan ve Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği ve Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği kapsamında belirlenen bir bedeldir. Söz konusu bedel tüm dağıtım sistemi kullanıcıları için okuma başına belirlenmektedir.

Faturalarda yer alan Dağıtım Bedeli nedir?

Dağıtım faaliyeti, elektrik enerjisinin 36 kV ve altındaki hatlar üzerinden naklini gerçekleştirmek için gerekli olan tesis ve şebekenin tesisi ile bu tesislerin işletilmesi ve bakımını kapsamaktadır.

Dağıtım tarifeleri Elektrik Piyasası Kanununun 13 üncü maddesi gereğince elektrik enerjisinin dağıtım tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak dağıtım hizmetine ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içermektedir.

Dağıtım bedeli Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği, Gelir ve

Tarife Düzenlemesi Kapsamında Düzenlemeye Tabi Unsurlar ve Raporlamaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ ve diğer ikincil mevzuat kapsamında belirlenmektedir. Dağıtım bedeli dağıtım sistem kullanım fiyatını kapsamakta olup dağıtım hizmeti sunabilmek için dağıtım sistemine ilişkin yatırım harcamaları, işletme ve bakım giderleri dikkate alınarak hesaplanan ve tüm dağıtım sistemi kullanıcılarından tahsil edilen bir bedeldir. Dağıtım bedeli enerjiye, perakende satış hizmetine, sayaç okumaya, iletime ilişkin maliyetleri içermemektedir.

Faturalarda yer alan İletim Bedeli nedir?

İletim tarifesi Elektrik Piyasası Kanununun 13 üncü maddesi gereğince Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanmakta ve üretilen, ithal veya ihraç edilen elektrik enerjisinin iletim tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm kullanıcılara eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içermektedir. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ)’nin yaptığı şebeke yatırımları ve iletim ek ücretleri iletim tarifesinde yer almaktadır.

Dağıtım sistemi kullanıcılarına tahakkuk ettirilen iletim bedeli TEİAŞ tarafından dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilere fatura edilen iletim tarife tutarının karşılanması için dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından dağıtım sistemi kullanıcılarına uygulanan birim fiyattır.

Faturalarda yer alan TRT Payı ve yasal dayanağı nedir?

TRT Payı 3093 Sayılı Türkiye Radyo Televizyon Gelirleri Kanunu kapsamında alınmaktadır. Söz konusu kanunun 4 üncü maddesinin c bendinde “Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişiler, iletim, dağıtım ve perakende satış

hizmetlerine ilişkin bedeller hariç olmak üzere, elektrik enerjisi satış bedelinin yüzde ikisi tutarındaki payı (Katma Değer Vergisi, diğer vergiler, fon ve paylar ile benzeri kesintiler hariç) faturalarında ayrıca gösterir ve bu kapsamdaki bedelleri Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirirler. Organize sanayi bölgeleri tüzel kişilikleri, serbest tüketici olarak tedarikçilerden katılımcıları için temin ettikleri enerjiye ilişkin olarak Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna ayrıca pay yatırmaz.” hükmü yer almaktadır. 22/1/2003 Tarihli ve 2003/5201 sayılı Bakanlar Kururu Kararı ile elektrik üretimi, dağıtımı ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan kurum, kuruluş ve işletmeler tarafından nihai tüketiciye satılan enerjiden elde edilen gayrisafi satış hasılatı üzerinden Türkiye Radyo Televizyon Kurumuna intikal ettirilen %3,5 oranı tutarındaki pay % 2 olarak belirlenmiştir.

Faturalarda yer alan Enerji Fonu ve yasal dayanağı nedir?

Elektrik Enerjisi Fon Payı abonelerden 04/1/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanununun Geçici 4 üncü maddesi hükümleri gereğince alınmaktadır.

28/5/1986 tarihli ve 3291 sayılı Kanununun ek 2 nci maddesi “Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişilerin sektör altyapı giderlerine katkı paylarını, bunların enerji satış tarifelerinin % 10’unu geçmeyecek şekilde tesbite, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkilidir. Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişilerin sektör altyapı giderlerine katkı payı, iletim, dağıtım ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedeller hariç olmak üzere belirlenir. Tedarikçiler bu bedeli faturalarında ayrıca gösterir ve tahakkuku takip eden

ikinci ayın yirmisinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına intikal ettirirler. Organize sanayi bölgeleri tüzel kişilikleri, serbest tüketici olarak tedarikçilerden katılımcıları için temin ettikleri enerjiye ilişkin olarak ayrıca katkı payı yatırmaz.” şeklindedir. Halihazırda enerji fonunun oranı %1’dir.

Ayrıca, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun Geçici 3’üncü maddesinin son fıkrası “3. Yürürlükte olan tarife dışı ve tarife altı uygulamalar ile elektrik satış tarifeleri üzerindeki fonlar ve payların oranlarını sifıra kadar indirmeye ve bu konulara dair düzenlemeleri yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.” hükmünü amirdir.

Sıvı ve Gaz Yakıtlı Yeni Sıcak Su Kazanlarının Verimlilik Gereklarine Dair Yönetmelik

Yönetmelik Haziran 2008 tarihinde kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliğin amacı, sıvı veya gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarına uygulanabilir verim gereklerini belirleyerek enerji verimliliğini arttırmaktır.

Bu Yönetmelik, nominal çıkış gücü 4 kW'tan (yaklaşık 3.500 kcal/saat) az 400 kW'tan (yaklaşık 350.000 kcal/saat) fazla olmayan sıvı veya gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarında asgari enerji verimini temin etmek, çevre kirliliğinin azaltılmasını sağlamak ve kişilerin, evcil hayvanların ve malların emniyetini korumak amacıyla sıvı veya gaz yakıtlı yeni sıcak su kazanlarının asgari teknik özelliklere haiz bir şekilde üretiminin sağlanması ile kullanımında uygulanacak esasları kapsamaktadır. Yönetmelik asıl olarak üreticilerin uyması gereken kuralları belirlemekle birlikte, kazan alıcı ve kullanıcılarının seçim için bilmeleri gerekebilecek bilgiler geri kalan kısımda özetlenmiştir.

Aşağıda belirtilen kazanlar ve cihazlar, bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

- a) Katı yakıtlar da dahil olmak üzere değişik yakıtlar yakabilen sıcak su kazanları,
- b) Hızlı olarak sıcak su hazırlanmasında kullanılan cihazlar,
- c) Yaygın olarak pazarlanan sıvı ve gaz yakıtlardan belirgin şekilde farklı, endüstriyel atık gazlar, biogaz ve benzeri yakıtlar yakabilecek şekilde tasarımılanan kazanlar,
- ç) Temel olarak, tesis edildikleri binaları ısıtmak amacıyla, tali olarak da merkezi ısıtma için sıcak su ve temizlik amaçlı sıcak su temini için tasarımılanmış ısıtıcı ve cihazlar,
- d) Yerçekimi prensiplerine dayalı olarak kendi ağırlığıyla devridaim eden ve sadece temizlik amaçlı depolanan sıcak su üretimi için tasarımılanan, nominal çıkış gücü 6 kW'tan düşük cihazlar,
- e) Üretimi devamlılık arz etmeyen, bir defaya mahsus olarak üretilen kazanlar.

Kazanlarda verim: Kazan üreticileri;

- a) Nominal güçte, 70 °C ortalama kazan suyu sıcaklığında ve
- b) % 30 kısmi yükte, kazan tipine bağlı olarak değişen ortalama kazan suyu sıcaklığında

verim şartlarına uymak zorundadır.

(2) Faydalı kazan verim değerleri, aşağıdaki çizelgede belirtilen değerlere uygun olmalıdır.

Kazan Tipi	Çıkış Gücü Aralığı (kW)	Nominal Güçte Verim		Kısmi Yükte Verim	
		Ortalama Kazan Suyu sıcaklığı °C	İstenen Verim %	Ortalama Kazan Suyu sıcaklığı °C	İstenen Verim %
Standard Kazan	4-400	70	$\geq 84+2 \log P_n$	≥ 50	$\geq 80+3 \log P_n$
Düşük Sıcaklık Kazanları*	4-400	70	$\geq 87,5+1,5 \log P_n$	40	$\geq 87,5+1,5 \log P_n$
Gaz Yoğuşturmalı Kazanlar	4-400	70	$\geq 91 +1 \log P_n$	30**	$\geq 97 + 1 \log P_n$

* Sıvı yakıtlı yoğuşturmalı kazanlar dahil

** Kazana su giriş sıcaklığı

Listenin okunması: Örneğin 400 kw (350.000 kcal/saat) standart kazan için istenen verim;

$84\% + 2 \log P_n$ (Kazan kw cinsinden nominal değerinin -örnekte 400 kw- logaritma değerinin 2 ile çarpılması)

$$\log 400 = 2,6$$

$$2 \times \log 400 = 5,2$$

Dolayısıyla nominal güçte kazan verim değeri;

$$84 + 5,2 = 89,2 \text{ \% olmak zorundadır.}$$

Kazanların enerji performanslarına göre etiketlenmesi:

Kazana, nominal güçteki ve kısmi yükteki verimi standart kazanların ilgili değerlerine eşit ya da büyükse Ek 1'in 2 numaralı bendinde belirtilen “★” işareti; ilgili değerlerinden üç puan veya daha fazla büyükse “★★” işareti verilir. Nominal güçteki ve kısmi yükteki verimdeki her üç puanlık ekstra verim artışına aşağıda belirtildiği gibi üzere ekstra bir “★” işareti ilave edilir.

İşaret	Nominal güç ve ortalama Kazan suyu sıcaklığı 70 °C da Verim %	%30 kısmı yükte ve ortalama kazan suyu sıcaklığı ≥ 50 °C kazan suyu sıcaklığı ≥ 50 °C'da verim %
★	$\geq 84+2 \log P_n$	$\geq 80+3 \log P_n$
★★	$\geq 87+2 \log P_n$	$\geq 83+3 \log P_n$
★★★	$\geq 90+2 \log P_n$	$\geq 86+3 \log P_n$
★★★★	$\geq 93+2 \log P_n$	$\geq 89+3 \log P_n$

400 kw (350.000 kcal/saat) bir kazan için ;

★ 89,2 % verime

★★★★ 98,2 % verime karşılık gelmektedir.

Cari doğalgaz fiyatlarıyla iki verimlilik farkındaki kazanın işletme maliyet farkları 5 TL /saat'dır (yaklaşık %10).

Belgelendirme ve uygunluk işaretleri: Bu yönetmeliğe uygun kazanlar aşağıda belirtilen CE uygunluk işaretini taşıyor ve kazanların beraberinde AT uygunluk beyanı bulundurulur.

Değerli Kullanıcı,

İlgili yönetmeliklere aşağıdaki internet adreslerinden ulaşabilirsiniz.

Tüm yönetmeliklerin bu kitabın ekine konulmamasının nedeni, yapılan değişiklikler ile güncellenen kısımların tarafınızca daha sağlıklı bir şekilde takip edilebilmesidir.

Saygılarımızla

BUSİAD Enerji Uzmanlık Grubu

- Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik
- Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği
- Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı(KOSGEB) Destekleri Yönetmeliği
- Sıvı ve Gaz Yakıtlı Yeni Sıcak Su Kazanlarının Verimlilik Gereklere Dair Yönetmelik,

İçin Bkz.

http://www.eie.gov.tr/verimlilik/v_mevzuat.aspx

- Elektrik piyasası Tarifeler yönetmeliği

İçin Bkz.

<http://www.epdk.gov.tr/index.php/elektrik-piyasasi/mevzuat?id=167>

ENDÜSTRİYEL İŞLETMELER İÇİN ENERJİ YÖNETMELİKLERİ EL KİTABI

2013 BURSA

BUSİAD
BURSA SANAYİCİLERİ ve
İŞADAMLARI DERNEĞİ

*35.
yıl*

Kültürpark İçi, Arkeoloji Müzesi Yanı, BURSA
Tel: 0224 233 50 18 (pbx) Faks: 0224 235 23 50
Web: www.busiad.org.tr
E-Mail: busiad@busiad.org.tr